

ОСИГУРАЊИКА

ГОДИНА XLII • БРОЈ 11 • БЕОГРАД, 15. ЈУН 2010. • ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО • БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

Драгослав Ђукановић
председник УО РФ ПИО
**БРИГА О ГРАЂАНИМА
НАЈВАЖНИЈА**

Новости из Фонда ПИО
**ПРИСТУП
„ВИРТУЕЛНОМ“
ШАЛТЕРУ**

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0700/017-017

ПО ЦЕНИ ЛОКАЛНОГ
ПОЗИВА
011/30-60-680
0 – 24h

ДИРЕКТОР:

В. д. Драгана Калиновић

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:

Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:

011/2017-437
факс: 2017-418

РЕДАКЦИЈА ЗА ВОЈВОДИНУ:

Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

Ика Митровић,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА:

Д.О.О. Комазец, Инђија

ОГЛАШАВАЊЕ:

011/2017-438

Рукописи и фотографије се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Реч уредника

Шта најчешће користимо као изговор када нас пријатељи питају зашто се чешће не виђамо и не чујемо – немам времена, много радим, имам доста обавеза и ван посла... Ниједну од ових тврдњи не треба доводити у питање јер после стресног времена проведеног на послу, у превозу, на улици обично све што желимо јесте одмор. Али, јесу ли умор, недостатак времена, немарност прави разлози или је једноставно све више људи који немају потребу за друштвом?

Учени људи су одавно написали да је отуђење баштина данашњег света јер нас свака нова техничка генерација све више удаљава од природе и друштва и сели у свет усамљености, а уместо живе речи, друштвену потребу за другим људима задовољавају разни медији. У трци за добити ма које врсте данас је све мање контаката, пријатељстава, осећања припадности, а све више покиданих друштвених, па и породичних спона. А осим логичне усамљености и недостатка љубави и комуникације, нема ни природног и спонтаног помагања једних другима. Због тога је један

графит у Београду дуго упозоравао – „пријатељство је постало субверзивна делатност“.

Већина наших активности и делатности дешава се у групи, у интеракцији са другим људима, због чега и део нашег самопоуздања, сигурности и, уопште, способности да се сучинимо са светом има исходиште у свести да негде припадамо, да смо део нечега. Зато комуникација и јесте основа сваке заједнице па избегавање да са ближњима успоставимо озбиљније и дубље контакте највише штети нама самим.

Равнотежа и веза са околином може се повратити само промовисањем идеје заједништва – заједничким радом, друштвеним акцијама, искреном бригом за друге, солидарношћу, јединством. Због тога је тимски рад врло високо на листи императива савременог пословања, а нудећи својим запосленима осећај припадности и снажећи дух заједништва компаније све више организују дружења и у слободно време и током викенда. Вођене својом добробити, оне чине добро и за своје раднике.

М. Јовановић

Београд на више језика

Последњих дана житељи Београда сигурно нису могли да се отргну утиску о присуству великог броја страних туриста на улицама престонице. У самом језгру града ових дана се могу чути најразличитији језици. Из године у годину Србија бележи све већи прилив странаца. Тако је наша земља постала једина у Европи у коју је у кризној 2009. години пристигао већи број страних гостију него претходних година. Да је од свих дестинација у Србији Београд најпривлачније одредиште странцима, сведочи податак да је од укупно 696.045 туриста колико је овде боравило у 2008. години, готово половина посетила главни град. Али, странцима су све атрактивније и планине и бање.

На територији целе земље у првих једанаест месеци прошле године забележен је раст броја долазака за један одсто и ноћења за шест одсто. Поред фестивала Егзит и Гуча, на ове податке утицала је и Универзијада али, свакако, и нове тенденције у туризму.

Последњих година изражен је тренд да се одмори користе краће али чешће, а Београд је удаљен само око два сата лета од многих европских градова. Страни туристи у великом броју посећују Калемегдан, Кнез Михаилову, Конак кнегиње Љубице, Саборну цркву, Храм светог Саве, Кућу цвећи, Дворски комплекс, а све већу пажњу привлачи и Ада Циганлија.

Оно што смо ми одувек знали, крајем прошле године потврдио је и највећи издавач туристичких водича, „Lonely Planet“ – Београд је сада и

званично град са најбољим ноћним проводом на свету, што гарантује велики прилив посебно млађих туриста и у наредном периоду.

У марту је почела и сезона наутничког туризма за коју су највише заинтересовани туристи из Америке, Немачке, Велике Британије, Аустрије, Јапана и Француске. Према подацима ТО Београда, у пристаниште је прошле године пристигло више од 50.000 туриста који су из својих земаља кренули на крстарење Дунавом. За ову годину већ је најављено око четири стотине пристајања. Ове вести треба да нас радују али и обавезу да поведемо више рачуна о јавним површинама и увек укажемо добродошлицу, како бисмо одржали атмосферу и дух Београда.

Ј. Оцић

ДРАГОСЛАВ ЂУКАНОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА ФОНДА ПИО

Преко Фонда су спроведене

Управни одбор је на последњој седници детаљно разматрао и усвојио Информацију о имовини Фонда, уз неподељену подршку свих чланова овом целовитом прегледу квадрата којима Фонд располаже, као основи за стратешко опредељење ка капитализацији имовине. Тема имовине Фонда ПИО већ дуже изазива значајну медијску пажњу што нам је, уз остала актуелна питања, био повод за разговор са Драгославом Ђукановићем, председником Управног одбора

Заштита имовине Фонда била је суштинска теза у дискусијама свих чланова Управног одбора, који је по својим овлашћењима иначе надлежан за ово питање. Деценијама уназад улагано је у стамбене и пословне квадрате, у хартије од вредности и инвестиционе пројекте, а газдовано је онако како је у датој системској констелацији било могуће. Последњих година улажу се значајни напори на успостављању својинских предиспозиција на сваком објекту у који су улагана средства из доприноса запослених, што ће бити солидна капитална база за будући Фонд.

Како је створана имовина Фонда?

Познато је да је у ранијем периоду, било да се ради о радничком осигурању или о осигурању самосталних делатника, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање доста градио, улагао у разне капацитете. За ту намену издвајана су знатна средства, рецимо за стамбену изградњу четири одсто од исплаћених пензија, затим средства за рехабилитацију пензионера, средства за превенцију болести осигураника, а ради спречавања

настанка инвалидности, као и средства за опоравак и рекреацију и подизање друштвеног стандарда. Тако је створана имовина Фонда. То је било време када смо у појединим годинама имали готово шест радника на једног пензионера, па су и укупна издвајања по основу доприноса била знатно већа, тако да смо имали ту проширену активност Фонда у односу на структуру пензионера. У време када су прављени стамбени објекти политика Фонда је била да се праве просторије за друштвену активност пензионера.

Морамо поћи од чињенице да је младост, у ствари, одложена старост и да се мора водити рачуна о старијој популацији. Прави начин и јесте стварање простора за пензионерске организације где ће се старији, којима су животне околности драстично промењене, окупљати, бити упућени једни на друге, размењивати информације и квалитетније проводити време с пријатељима уз новине, шах, домине. Посебно ми је драго што је цео Управни одбор Фонда, иако нису сви пензионери, разматрајући информацију о пословном простору, својим ставом доказао да схвата значај улагања Фонда у дру-

штвене активности пензионера, у пензионерске организације које су многим једино место на које могу свакодневно и сигурно да рачунају.

Зашто је стамбена имовина Фонда изазвала тако велико интересовање јавности?

Из Информације о имовини коју смо разматрали посебно бих истакао део који се односи на власништво стамбеног простора Фонда. На ову тему је пажња усмерена због броја стамбених јединица, јер је Фонд, до пре деценију-две, имао око 10.000 станова, а сада их је 644 остало у нашем власништву. До смањења стамбеног фонда није дошло зато што Фонд није сачувао своју имовину на домаћински начин, као што има покушаја тенденциозног закључивања. Напротив, Законом о становању из 1992. године омогућено је свим грађанима Србије, па сходно томе и пензионерима, да откупе станове на којима користе станарска права. Исти закон и исти третман је био за све грађане, па ни Фонд није био изузет од тога. Депласиране су приче да Фонд не штити своју имовину. Фонд је морао да примени закон.

Инвалидске пензије

Имам довољно година и искуства па могу констатовати да је држава увек одређивала и уређивала права. Овај Фонд, од када постоји, није питан како нешто регулисати, али су преко Фонда решаване многе привредне реформе. С обзиром на то да сам цео радни век провео у Фонду, сећам се многих ситуација када су у неким привредним субјектима да би се смањио број запослених, синдикалци преко огласа позивали раднике да прикупе какву-такву медицинску документацију која би им послужила за одлазак у инвалидску пензију. Проблем у привреди је тако решаван, а у Фонду нагомилан јер су у појединим периодима у укупној структури пензионера више од 50 одсто чинили инвалидски пензионери. Конкретно, у том делу Фонд је постигао изванредан резултат, јер данас у укупној структури пензионера инвалидски чине свега 22 одсто.

Шта се догађа са рехабилитационим центрима чију изградњу је финансирао Фонд?

Нисмо још све РХ центре довели у статус наше својине. Судски поступци су у току. Чини ми се да није примерено говорити о вредности РХ центара од 500 милиона евра ако знамо када су направљени, колико су амортизовани и у каквом су стању сада. Фонд се не бори да успостави својину над РХ центрима да би их продао, већ да би им вратио основну функ-

МНОГЕ РЕФОРМЕ

цију због које су и изграђени – опоравак и рехабилитација пензионера, превенција болести осигураника, да би се подигао друштвени стандард грађана, побољшао квалитет живота радног човека и спречила инвалидност. РХ центри су грађени средствима из доприноса запослених за намене које сам помену и циљ нам је да их опет вратимо основној намени.

Можете ли прокоментарисати садашње активности Фонда на побољшању друштвеног стандарда пензионера?

Данас, када имамо такав однос између броја запослених и пензионера и када су доприноси толики колики су, шта је практично остало Фонду за такозвани друштвени стандард пензионера. Остало је 0,10 одсто, и то на средства која се стичу на бази уплаћених доприноса у претходној години, дакле не на укупна средства Фонда. Ове године издвојили смо 246,6 милиона динара за бесплатан опоравак пензионера са пензијом испод републичког просека, што свакако није довољно. Подсетио бих да смо својевремено издва-

целог економског система дају управо пензионери. Познато вам је да је у октобру 2008. године донет закон о „замрзавању пензија“, а по коме су пензије у Србији замрзнуте на октобарском нивоу. Овом замрзавању претходило је ванредно повећање за 10 одсто и редовно усклађивање за 4,13 одсто, што је било укупно повећање у односу на претходни месец од 14,13 одсто. Практично, у 2009. и сада у 2010. години само смањењем трошкова за повећање пензија, јер редовних усклађивања није било, пензионери су свој дуг одужили са неких 100 милијарди динара. Ако се овај износ стави у поређење са приходом Фонда за ову годину од око 470 милијарди динара, јасно је колико је значајна уштеда постигнута преко пензионера.

Како оцењујете спроведене фазе реформе пензијског система и шта још предстоји?

Што се тиче реформе пензијског система, познато је да се своди на три аспекта: реформа пензијске администрације, успостављање Централног регистра и законска реформа. Реформа пензијске

Накнаде

Ово је и прилика да кажем да су накнаде за рад чланова Управног одбора Фонда у висини просечне нето зараде у Србији у претходној години, увећане за пројектовану инфлацију за годину у којој се исплаћују. Наглашавам да је Одлука о накнадама у Фонду сасвим усклађена са Закључком Владе Србије од 5. 11. 2008. године и односи се на рад свих управних одбора у јавном сектору на нивоу Републике.

јали средства за ове намене у износу од један одсто укупних прихода Фонда, па је тадашња београдска основна заједница слала на опоравак и рекреацију толико пензионера колико се сада укупно шаље у целој Србији, за све три категорије пензионера.

Слажете ли се с констатацијом да пензионери дају значајан допринос економској стабилизацији земље?

Хтео бих да истакнем да велики допринос стабилизацији не само пензијског, већ

администрације, која се спроводи у Фонду скоро је доведена до краја. По Закону о максималном броју запослених, Фонд је био у обавези да смањи број радника за 12,6 одсто и он је међу првим републичким институцијама овај посао привео крају и тако спровео захтев ММФ-а. Према мојим сазнањима, поједине републичке институције тај посао нису ни започеле. Други аспект реформе односи се на успостављање Централног регистра, јединствене и целовите базе података, који ће у својој пуној функцији омогу-

ћити, поред осталог, дневне и прецизне податке о уплаћеним доприносима за пензијско и инвалидско осигурање, што је нама као Фонду који омогућава грађанима да остваре права из пензијског и инвалидског осигурања, веома значајно у обављању основне делатности. Уплата доприноса је иначе слаба тачка овог система, јер тренутно послодавци дугују Фонду око 200 милијарди динара главнице и камата и то нам веома отежава рад. Трећи сегмент реформе односи се на измене Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који би требало да ступи на снагу 1. јануара 2011. године, а који је такође усаглашен са ставовима ММФ-а. На изменама закона ради посебна радна група стручњака. У овом моменту најзначајније је да ће пензије пратити плате у јавном сектору, што ће бити дефинисано законском регулативом. Морам да нагласим да значајан допринос реформи пензијског система даје управо потпредседник владе, др Јован Кркобабић, својим искуством, знањем и активним учешћем, а истовремено и Фонд има његову пуну подршку, помоћ и разумевање.

У ком правцу ће Управни одбор водити Фонд кроз све ове активности?

У Управном одбору Фонда сам од 2008. као члан, а последњих месец и по дана као председник. Дакле, довољно дуго сам ту да с правом могу рећи да је Управни одбор врло конструктиван, оперативан и да ради у пуној функцији Фонда. Истовремено, постоји изванредно разумевање и сараднички дух међу свим члановима и са менаџментом Фонда, а сваку тачку дневног реда решавамо искључиво консензусом. Управни одбор је образован на трипартитном принципу – чине га по седам представника пензионера, осигураника и послодавца. Иако су по многим питањима наша полазишта и интереси различити, као Управни одбор делујемо врло компактно и у интересу институције којом управљамо и, коначно, у интересу осигураника и корисника права из пензијског и инвалидског осигурања. Ови интереси су били и остаће приоритетни и опредељујући за наше деловање.

Моја улога као председника Управног одбора Фонда је превасходно у томе да иницирам и подржим активности које воде повећаној ажурности и ефикасности у односу на постојеће стање. Не смемо да заборавимо да странке које долазе у Фонд не долазе да би нас виделе или да би се дивиле нашој лепоти, већ да би оствариле своја права, а наша обавеза је да им то омогућимо у што краћем року, јер у питању су људске егзистенције. Све остало је периферно.

Редакција „Гласа осигураника“

УПРАВНИ ОДБОР РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ПИО

Брига о имовини

Најинтересантија тема на последњој седници Управног одбора РФ ПИО била је Информација о комплетној имовини којом Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање располаже. Чланови Управног одбора су били задовољни представљеном анализом коју су оценили као целовиту и свеобухватну, односно као прави пример да Фонд о својој имовини и те како води рачуна.

Информација достављена Управном одбору садржи прецизне податке о различитим сегмен-

Данас, многа од тих лечилишта, захваљујући климатским и географским преимућствима, имају потенцијал да постану важни ослонци регионалног развоја.

Неки од бројних поступака које је РФ ПИО покренуо у циљу утврђивања права својине над овим објектима правоснажно су окончани у његову корист још прошле године – Јошаничка бања, део објекта у Сокобањи, Врањска бања, али из различитих формално-правних разлога још није било могуће ући у посед.

тима власништва – о стамбеном простору којим Фонд располаже, са прегледом и бројем станова и њиховим тренутним статусом; о пословном простору; о улагању Фонда, од 1969. године на овамо, у изградњу различитих непокретности, пре свега о утврђивању права својине над водима за рехабилитацију и специјалним болницама, као и о улагањима у хартије од вредности, односно акцијама и уделима које РФ ПИО има по основу Закона о приватизацији.

На седници Управног одбора чуло се да је Фонд почетком деведесетих година прошлог века поседовао више од десет хиљада станова који су грађени наменски, за стамбене потребе пензионера. Отпочињањем процеса откупа, који је и Фонд морао да испоштује, број станова се свео на садашњих 644, а било би их и мање да 2008. није донет Правилник о решавању стамбених потреба корисника пензија по коме се од тада станови могу давати само у закуп.

За јавност је најинтересантије било да чује шта ће у процесу приватизације бити са чак 28 рехабилитационих центара, сада специјалних болница, које су у потпуности изграђене средствима Фонда јер се, као што је познато, ранијих деценија знатно улагало у превенцију инвалидности и рехабилитацију радника.

Коментаришући представљене податке и бројке, чланови Управног одбора су нагласили да ова целовита анализа заслужује сваку похвалу и да је први реални корак ка реформи Фонда и пензијског система уопште. Имовина Фонда треба што пре да добије титулара а, по речима Небојше Атанацковића из Уније послодаваца Србије, решењем њеног статуса републичка каса, из које се сада за исплату пензија издваја чак 46 одсто, у великој мери би била растерећена. Славенко Гргуревић, такође из Уније послодаваца, мишљења је да је ова имовина услов за капитализацију Фонда, док је Милан Ненадић из Савеза пензионера Војводине упозорио да можда ипак не треба имати превелика очекивања и да се треба окренути и другим начинима финансирања.

На седници УО усвојен је и Закључак којим се, на предлог Министарства економије, приватизованим привредним субјектима, који су пред стечајем, а припремају план реорганизације у складу са Законом о стечају, одобрава репрограмирање обавеза према Фонду најдуже на период од три године отплате са грејс-периодом од годину дана, уз редовно измирење текућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. **М. Јовановић**

УСКРО ПОГОДНОСТИ
ИЗ ФОНДА ПИО
ЗА ГРАЂАНЕ СРБИЈЕ

Провера стажа преко интернета

Уз матични број
и пин код, увид у
уплату доприноса
са сопственог
рачунара

Сви одрасли грађани Србије који имају личну карту моћи ће ускоро да све најважније чињенице везане за свој радни стаж и плаћање доприноса провере путем интернета.

– Омогућићемо свима да преко нашег веб-сајта, уз помоћ свог матичног броја и пин кода који ће код нас моћи да добију, провере да ли су им за све године које су одрадили плаћени доприноси, да ли их је послодавац пријавио или одјавио уколико мењају посао, укратко све чињенице које су од пресудног значаја за стицање и обрачунавање пензије када она дође на ред. Значи, грађани више неће морати да долазе на наше шалтере и да чекају у редовима да би добили листинг радног стажа и проверили ако сумњају да им послодавац не плаћа допринос, већ ће то моћи да утврде од куће, са свог рачунара, практично из фотеле, и да на време предузму одговарајуће мере док још раде код истог послодавца – наглашава Владимир Станковић, директор Сектора за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања.

Наравно, као и све што се преко интернета обавља, и овакав начин увида у радни стаж мора да буде на неки начин заштићен од неовла-

шћеног улажења и увида у податке. Да би били сигурни да ће свако ко је заинтересован моћи да прегледа само свој радни стаж и да то нико други осим њега не може да уради, грађани ће имати шифру за приступ подацима – пин код (као и за банковне картице). Поступак за добијање пин кода биће веома једноставан, каже Гордана Вуковић, помоћник директора Сектора за остваривање права из ПИО.

– Заинтересовани грађани моћи ће да дођу на шалтер било које филијале или службе у Србији и да уз личну карту са матичним бројем затраже пин код. Службеник на шалтеру ће им дати да попуне образац са основним подацима: име, презиме, адреса, матични број, које ће затим унети у рачунар и на основу тога добиће пин код у затвореној коверти тако да нико други не може да га прочита. Када одлучи да провери свој листинг радног стажа, на нашем сајту ће наћи упутство како то да уради: укуца свој матични број, добијени пин код и заштитну шифру и појавиће му се цео листинг радног стажа са свим до тог тренутка расположивим подацима. Морам да нагласим да су подаци упарени за Србију, Војводину и Косово, тако да и осигураници који имају стаж у различитим градовима могу да виде све своје одрађене године – истиче Гордана Вуковић.

Треба напоменути да овакав листинг може да се користи за личне потребе, односно за информисање о проблемима који могу довести до компликација пред одлазак у заслужену пензију, док за друга места где се тражи листинг, он мора да буде са печатом Фонда. Важно је и то да пин код може да се подигне и за неког другог, ако је сам спречен да дође у филијалу, али лице које узима пин за другога мора имати његово оверено овлашћење.

В. Анастасијевић

ИЗМЕНА АДМИНИСТРАТИВНОГ СПОРАЗУМА СА БИХ

Без умањења пензија за трећину

Од исплате јулских припадности корисницима ће примања бити за трећину виша

Извршене измене Административног споразума обезбеђују да се у поступку прерачуна пензија, при измиривању одштетних захтева између носилаца осигурања Србије и Босне и Херцеговине због преплаћених износа пензије, убудуће то не чини умањивањем пензије корисника до једне трећине, већ да се одштетни захтеви намирују само из заосталих давања.

Зоран Пановић

– То практично значи да се, почев од исплате пензије за јули 2010. године, корисницима пензија за које су донета решења о прерачуну пензија, без обзира на то што одштетни захтев који је испоставио носилац осигурања једне државе ради намирења преплаћених износа пензија није намирен у целости из заосталих давања, тај износ више неће намиривати умањењем њихових пензија до трећине, као што је до сада чињено. Њима ће се убудуће исплаћивати и тај део пен-

зије, односно исплаћиваће се одређена пензија у пуном износу, што практично значи да ће свим таквим корисницима пензија бити повећана за трећину, као и да ће се убудуће исплаћивати без умањења – каже Зоран Пановић, директор Завода за социјално осигурање.

Такође се ни за кориснике за које поступак прерачуна није окончан, а таквих је према подацима око 15.000, ступањем на снагу тих измена неће вршити наведено умањење.

У досадашњој примени члана 16, став 3 Административног споразума за спровођење Споразума, који је сада измењен, носилац друге државе уговорнице накнађивао је но-

сиоцу који је покренуо поступак за поновно одређивање пензије преплаћени износ, и то најпре из заосталих износа давања од дана признавања права, закључно са месецом у коме је донето решење о прерачуну, а затим, ако преплаћени износ није у потпуности намирен, умањивањем износа пензије коју исплаћује кориснику у складу са правним прописима које примењује. То умањивање пензије корисника до трећине вршено је све док се преплаћени износ у потпуности не намири.

Такав начин измиривања одштетних захтева створио је велико незадовољство код корисника пензија за које је извршен прерачун у складу са Споразумом, из разлога постојања огромне разлике у висини пензије која је исплаћивана до извршеног прерачуна и висини исплаћене пензије после прерачуна, и што таква одредба није садржана у споразумима о социјалном осигурању који Србија примењује са Републиком Хрватском, Македонијом, Црном Гором, а ни са Словенијом, који још није ступио на правну снагу.

Према подацима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Србије, сви поступци за поновно одређивање пензије (више од 20.000 поступака) покренути су у протеклом периоду примене Споразума, и за више од 30 одсто покренутих поступака донето је решење о поновном одређивању пензије. У односу на показатеље из донетих решења о прерачуну, слободном проценом се може извести закључак да би више од 70 посто корисника пензија било обухваћено поступком намиривања преплаћених износа одбијањем до једне трећине од износа њихове пензије, што се практично овом изменом елиминише.

Органи за везу две државе ће 1. и 2. јула 2010. године одржати заједнички састанак, на коме ће договорити све неопходне претпоставке за примену наведене измене Административног споразума.

Измене Административног споразума потписали су, у име Републике Србије министар рада и социјалне политике Расим Љајић, а у име Босне и Херцеговине министар цивилних послова Средоје Новић.

Приредила: В. А.

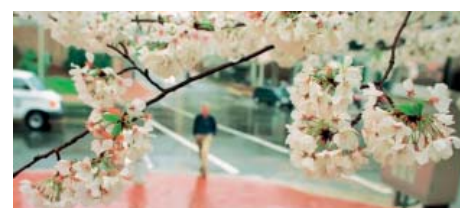
Скупљи живот у мају

Цене на мало робе и услуга у Републици Србији у мају 2010. године у просеку су више за један одсто у односу на претходни месец. У мају 2010. у односу на исти месец прошле године цене на мало су повећане за 6,8 одсто, а у односу на децембар 2009. године за 5,2 одсто.

Трошкови живота у Републици Србији у мају 2010. године у односу на претходни месец у просеку су виши за 1,3 одсто. У мају ове године у односу на исти месец 2009. године трошкови живота су повећани за 3,8, а у односу на децембар 2009. године за 4,0 одсто.

Фестивал хране и пића

На Калемегданској тврђави, 12. и 13. јуна, одржан је Први београдски фестивал хране и пића, на којем је било око петнаест хиљада посетилаца. Београд је после Њујорка, Лондона, Прага, Мелбурна, Сингапура и других светских метропола добио прву манифестацију овог типа на отвореном. Идеја фестивала била је да се на једном месту Београђанима, домаћим и страним туристима представи шта Србија и главни град могу да понуде кроз приказ најзначајнијих београдских угоститељских објеката и дегустацију јела домаће и интернационалне кухиње. Посебна пажња посвећена је екологији, а све што је од намирница преостало поклоњено је Банци хране.

Бесплатна правна помоћ особама са хендикепом

Борба за права и обезбеђење бољег живота за особе са хендикепом се наставља. Под слоганом „Јавите се, можда нисте ни свесни да сте дискриминисани“ почело је пружање бесплатне правне помоћи. Удружење студената са хендикепом у сарадњи са надлежном адвокатском канцеларијом сваког четвртка од 14 до 16 часова у Универзитетској библиотеци Светозар Марковић сакупља пријаве и описе случајева дискриминације особа са хендикепом и даје одговарајуће правне савете, као и препоруке и предлоге везане за даље поступање.

Против злостављања одраслих

У Сали Црвеног крста Србије, 14. јуна, одржан је округли сто под називом „Мој свет... твој свет... наш свет... свет без злостављања старијих“. Повод за овај скуп било је обележавање Међународног дана борбе против злостављања одраслих људи. Округли сто је одржан у организацији Црвеног крста Србије и мреже ХуманаС, а подржала га је и Светска здравствена организација.

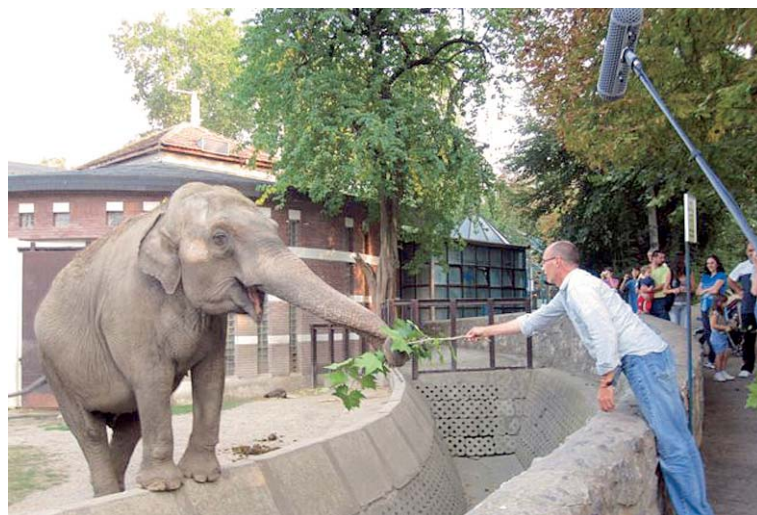
Побољшање положаја старијих и смањење дискриминације, злостављања и насиља над старијима биле су главне теме разговора. Циљеви овог окупљања били су да се покрене шира јавност, да се дође до података о стварном броју злостављаних старијих особа и да се изнесу препоруке о смањењу насиља над одраслима. Учињени су значајни кораци у лобирању за доношење нове конвенције УН за права старијих, а представљени су и резултати истраживања о социјалној кризи припадника трећег доба.

Врт добре наде

Екипа талентованих младих људи из Србије, са продуцентом Аленом Шајдом на челу, снимила је документарну телевизијску серију о Београдском зоолошком врту.

Продуцент Шајд већ годинама снима документарце за светске канале, Енимал планет, Дисковери и Хистори, а изабрао је баш Београдски зоо-врт, између 18 других у региону, јер има највећи природни прираштај животиња што говори да су животиње срећне и задовољне и да се о њима добро брине. „Врт добре наде“ има и дугачку листу заштићених врста, чиме доприноси њиховом очувању.

„Белгрејд зоо“ је драматична и едукативна прича о животу више од 2.000 врста животиња и о људима који се брину о њима. Ову истиниту причу у којој има радости, љубави, рађања, али и туге и трагичних растанака, публика из Србије има прилику да види пре једне и по милијарде светских гледалаца.

У мају мање незапослених у Војводини

На евиденцији војвођанских филијала НСЗ, у мају ове године, регистровано је 202.942 незапослених лица, од којих 102.432 жене. Број незапослених на евиденцији смањен је за 2.106 у односу на претходни месец, док је у односу на мај 2009. године, број људи који траже посао мањи за 1.060, саопштио је на конференцији за новинаре Владимир Срдић, директор Покрајинске службе за запошљавање.

Помоћ нишким пензионерима

6.000 динара, а они са примањима до 8.000 добиће помоћ од 5.000 динара. Корисници чије пензије не прелазе 10.000 примиће до краја године укупно 4.000 динара, а 3.500 добиће пензионери са примањима између 10.000 и 12.000 динара.

Нишким пензионерима, чија су месечна примања нижа од 12.000 динара, исплаћена је прва половина једнократне помоћи из градског буџета. За ову намену издвојено је близу 40 милиона динара, а помоћ ће добити око 10.000 пензионера.

До краја године пензионери чија су примања нижа од 6.000 динара примиће укупно

Исплата пензија

Исплата првог дела мајског чека пензионерима из категорије запослених почела је 10. јуна.

Пензионери самосталних делатности примили су целе мајске пензије 2. јуна. Пензионисаним војним лицима први део припадности за мај исплаћен је 7. јуна, а бившим пољопривредницима први део мајских примања исплаћује се од 5. јуна.

Више од 50.000 субвенционисаних кеш кредита

Од почетка примене програма субвенционисаних динарских кредита за грађане, банке су досад одобриле 51.958 готовинских кредита, у вредности 84,6 милиона евра, а примили су укупно 66.693 захтева, показују најновији подаци Министарства економије и регионалног развоја. Истовремено, банке су примили и 1.474 захтева за динарске потрошачке кредите, а одобрено је 1.137 таквих кредита у вредности 1,93 милиона евра.

За пољопривредну механизацију одобрено је 18 кредита у укупној вредности 34.007 евра, а за куповину намештаја 458 кредита у вредности 565.632 евра.

СОС телефон за инвалиде у Новом Саду

Почетком јуна у Новом Саду је почео да ради први СОС телефон за жене и децу са инвалидитетом који су изложени насиљу и дискриминацији у Војводини. Они заштиту могу да потраже сваког уторка и четвртка, од 10 до 15 часова, путем телефона 021/447-040 и 066/447-040.

Према досадашњој статистици, ова група насиље најчешће доживљава у кругу породице, и то првенствено жене са инвалидитетом (у 93 одсто случајева). Најприсутније је вербално, па затим физичко и сексуално злостављање, а има случајева и принудне изолације и економског ицрпљивања жртава. Најрањивије су особе које имају ментални инвалидитет, затим оне са последицама церебралне парализе, мишићне дистрофије и неуромишићних болести, као и оне са комбинованим инвалидитетом.

ОТВОРЕНА ИСПОСТАВА ПАНЧЕВАЧКЕ ФИЛИЈАЛЕ РФ ПИО У ОПОВУ

Корак ближе грађанима

Више од 1.900 осигураника и 1.626 пензионера из општине Опово могу од 31. маја ефикасније и за њих јефтиније да обаве послове у вези са остваривањем права из пензијско-инвалидског осигурања у згради Општине Опово. Наиме, захваљујући ангажовању др Јована Кркобабића, потпредседника Владе Србије, а на предлог Општинског удружења пензионера и Општинске организације ПУПС-а из Опова, затим и изузетном труду мр Милорада Солдатовића, председника општине Опово, као и предусретљивости и професионалности Драгане Калиновић, в.д. директора Републичког фонда ПИО, и Славка Имрића, директора Покрајинског фонда, у изузетно кратком року (за само два месеца од иницијативе) у интересу житеља ове општине оспособљена је за рад Испостава Филијале ПИО Панчево у Опову.

Тако становници општине Опово, коју чине и места Баранда, Сакуле и Сефкерин, могу понедељком и петком, од 8.30 до 13.30 часова, када са странкама раде и остале службе у Општини, у просторијама Испостава ПИО да затраже све потребне информације, или пак да поднесу захтев, добију ли-

Општинске организације ПУПС-а и потпредседник Општинског удружења пензионера, и Матеја Илић, председник Општинског удружења пензионера, потврдили су да су током недавног контакта са др Јованом Кркобабићем од њега добили подршку за остварење ове идеје ради добробити становника ове општине.

Отварање Испостава у Опову представља велику корист за пензионере са овог подручја, који углавном не користе технолошка достигнућа (висок проценат пољопривредних пензионера), те су им жива реч и људски контакт веома важни, пошто тако најприступачније остварују своја права. Стога пензионерски активисти отварање испостава Фонда ПИО доживљавају и као свој велики успех.

По потреби и правник

Према речима Саше Дрчелић, директорке Филијале Панчево, у новоотвореној испостави радиће се све врсте пријава и одјава на осигурање, примаће се све врсте захтева за остваривање права из ПИО, обављаће се део послова који су

везани за исплату – пружање основних информација о томе, овера документације за кредите, издавање потврда о висини пензије, као и осталих потврда из делокруга рада Фонда, а издаваће се и листинзи и пружати обавештења о навршеном стажу.

– Одредили смо да се у почетку овде обављају поменути послови, али ако се с временом појави потреба да и дипломирали правник дође у Опово, обезбедићемо да он, или координатор матичне евиденције долазе једном месечно или једном недељно у Испоставу – најавила је Саша Дрчелић.

Да је корисницима услуга већ сада боље потврђује Бранислав Аврамов, шеф буџета у Општини Опово, један од првих који се 31. маја обратио љубазној Биљани Завишић, вишем референту МЕ, која ће, на смену са још једним колегом, радити у Испоставу.

– Најезим се кад треба да прибавим неку документацију, јер сам раније на то због путовања губио цео радни дан. Овога пута сам брзо и лако дошао до потребних података, и то уз велику љубазност службеника – каже Адамов који се налази „надомак“ пензије, уз напомену да су грађани апсолутно задовољни брзином којом су им надлежни из Фонда ПИО и локалне самоуправе обезбедили испоставу у Опову.

Слушајући са свих страна похвале на рачун Републичког и Покрајинског фонда ПИО, може се претпоставити како су се тог дана осећали присутни мр Слободан Гамбер, помоћник директора Покрајинског фонда ПИО, Саша Дрчелић, директорка, и Весна Величковић, координатор МЕ у Филијали Панчево.

– Читав посао око отварања Испостава урађен је неуобичајено брзо и квалитетно за наше услове, на опште задовољство корисника услуга Филијале Панчево и Фонда ПИО у целини, а такође и људи из локалне самоуправе – потврдио је мр Слободан Гамбер.

Текст и фото: Мирслав Мектеровић

стинг о стажу, преузму разне потврде... Дакле, више не морају због тога да путују чак до Панчева, па тако ови вредни људи, углавном пољопривредници, штеде и време и новац.

У плану изградња нове зграде

Имајући ово у виду, Милорад Солдатовић каже да их бесплатно уступање просторије Фонду ПИО, уз бесплатно коришћење телефона, у згради Општине „ништа и не кошта“, јер су им интереси и брига о суграђанима приоритет, и не крије да је пријатно изненађен оперативношћу и брзином којом су радници Фонда оспособили испоставу за рад.

Солдатовић је приликом свечаног отварања Испостава Опово информисао присутне да је већ донета одлука о „другој фази“, када ће у парку поред Дома здравља нићи нова зграда за рад службе РФ ПИО и РЗЗО. Пројекат је већ урађен, зграда ће према неким прорачунима коштати око шест милиона динара, а Миливоје Стегић, члан Општинског већа, председник

Уколико корисник старосне пензије није за живота тражио одређивање новог износа пензије, подносилац захтева, односно корисник породичне пензије има право да поднесе такав захтев

право на корекцију већ одређене породичне пензије, када старосни пензионер за живота није тражио одређивање новог износа своје пензије. Одговор је потврдан, што значи да корисници породичне пензије (чланови уже и шире породице) слободно могу да поднесу захтев за утврђивање новог износа породичне пензије без обзира на то да ли је решење о породичној пензији коначно или је оглашено привременим.

новом износу породичне пензије новим решењем.

Корисници породичне пензије имају такође право да поднесу захтев за нов износ породичне пензије и у случају када треба урачунати посебан стаж који је, на пример, остварен по основу учешћа у рату. У поступку се у овом случају примењује одредба члана 105 Закона. То значи да ће након одређивања новог износа старосне пензије преминулог корисника,

ПРАВО НА НОВ ИЗНОС ПОРОДИЧНЕ ПЕНЗИЈЕ

Правоснажност није препрека

У прошлом броју осврнули смо се на услове за поновно одређивање пензије по престанку осигурања, али има ситуација када покојни корисник старосне пензије није тражио одређивање новог износа, а испунио је законске услове за то. Дилема је да ли подносилац захтева, односно корисник породичне пензије има могућност да покрене поступак за одређивање новог износа породичне пензије на основу оствареног стажа након стицања права на старосну пензију и на који начин ће се тај износ обрачунати.

С обзиром на то да је право на породичну пензију изведено право, које по закону припада за случај смрти, корисницима је нејасно да ли уопште имају

У поступку ће се нов износ породичне пензије утврдити од износа старосне пензије у складу са одредбама члана 61-70 Закона, ако је право на старосну пензију остварено према одредбама члана 121 после 10. априла 2003. године, односно према одредби члана 257 Закона, ако је то право остварено пре почетка примене новог закона, 10. априла 2003. године. Фонд ће најпре посебним решењем утврдити нов износ старосне пензије преминулог корисника, на основу накнадно оствареног стажа, при чему се у решењу мора назначити да се исплата по истом неће обављати. Ово из разлога што се тек од тако одређеног износа старосне пензије заправо одлучује о

Фонд такође новим решењем одлучити о новом износу породичне пензије.

Примера ради, ако породични пензионер поднесе захтев за нов износ уз урачунавање посебног стажа, у складу са одредбом члана 105 Закона поступиће се кроз измену правоснажног решења о пензионисању, због сазнања чињенице која је од утицаја на висину пензије. Уколико би се испоставило да је у поступку измене правоснажног решења нов износ пензије евентуално неповољнији од претходно утврђеног, овлашћено лице за вођење поступка је у обавези да позове подносиоца захтева, предочи му обрачун и поучи га да одустане од захтева за утврђивање новог износа пензије. **С. Марсенић**

ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА У ФОНДУ ПИО

Превентива је најважнија

Пожар који је почетком јуна захватио кровну конструкцију болнице у Сремској Митровици и који је срећом локализован и угашен без људских жртава, мада уз велику материјалну штету, свакако је актуелизовао проблематику противпожарне заштите у свим државним и јавним установама, али и код грађана у смислу превентивне контроле противпожарних апарата и провере обучености људства у гашењу пожара. Наравно, све је то и законска обавеза. Другим речима, потребно је да сви делују превентивно да не би било непријатних изненађења, што на својим предавањима у филијалама Покрајинског фонда ПИО широм Војводине потенцира и Мирко Адамовић, виши сарадник за противпожарну заштиту (ППЗ), безбедност и здравље на раду и одбрану.

Кроз радни задатак обуке и практичне провере знања из ове области, Адамовић је од априла, примењујући Закон о ППЗ, заједно са Николом Велхесом из Филијале Нови Сад, обишао већ више од три четвртине војвођанских филијала и служби филијала. Овај задатак у осталим филијалама у Србији обављају њихове колеге Добривоје Стојиљковић из Дирекције Београд и Милан Вуковић из Филијале Београд.

Случај је хтео да су два дана након поменутог пожара Адамовић и Велхес одржали предавање и тестирали запослене у Филијали Сремска Митровица и у Служби ове филијале у Старој Пазови, што је додатно повећало интересовање радника за ову материју. Јасна Бодирога, директор Филијале, информисала нас је да су недавно превентивно урадили и делимичну санацију електроинсталација да

би растеретили електричну мрежу у овој пословној згради, а и утисци запослених су повољни – Мирјана Мујкић и Наташа Милосављевић, виши референти у Филијали Сремска Митровица, једнодушне су у оцени да је предавање било корисно и оправдано и да су из њега сазнале доста нових ствари из ове области које им могу затребати и у приватном

животу. Радослав Игњатовић, координатор у исплати, истичући квалитет предавања предложио је да се она изводе и чешће него што је то предвиђено законом, а Ивана Малбашић, која је одговорна за ове послове у Филијали Сремска Митровица, нагласила је да су сви уређаји за ППЗ технички исправни.

Мирослав Мектеровић

ЗАВРШЕНА ПРВА ОВОГОДИШЊА РЕВИЗИЈА ПРВОСТЕПЕНИХ РЕШЕЊА У ПОКРАЈИНСКОМ ФОНДУ

Резултати бољи од прошлогодишњих

Недавно је окончана прва овогодишња ревизија првостепених решења у Покрајинском фонду ПИО која се ради на терену и она је показала да су резултати рада једанаест војвођанских филијала

и пет служби филијала на доношењу решења бољи од оних који су утврђени током последње, лањске ревизије.

Контрола законитости рада филијала на одлучивању о правима из ПИО, то јест

званичним речником речено – послови ревизије правоснажних првостепених решења о остваривању права из ПИО, обављају се у Дирекцији Републичког фонда ПИО у Београду и у Дирекцији Покрајинског фонда у Новом Саду. И поред великог броја решења која се доносе у Фонду, највише се, ипак, контролишу решења о правима на пензију.

– Првенствено контролишемо унете податке о стажу и заради и утврђујемо да ли су правилно примењени прописи у поступку остваривања права из ПИО наших осигураника и корисника. Када установимо грешку, тада уништавамо решење и враћамо га у поновни поступак, а радници у филијалама су ду-

жни да одмах исправе такво решење. Када смо у могућности, и имамо све потребне параметре, сами мењамо такво решење. Осим ревизије, наш одсек спроводи и поступак по жалбама осигураника или корисника права у другом степену – објашњава Марица Мићуновић, шеф Одсека за жалбе, инструктажу и ревизију у Одељењу за ПИО Дирекције Покрајинског фонда.

Ревизија првостепених решења у Покрајинском фонду обавља се два пута годишње на терену – обиласком филијала и служби филијала Фонда ПИО, а два пута годишње филијале и службе филијала из Војводине шаљу донета решења у Дирекцију Покрајинског фонда у Новом Саду.

М. Мектеровић

Вредне руке Сремица

У организацији Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова, Завода за равноправност полова и Пословно-спортског центра „Пинки“ из Сремске Митровице, у овом граду је, крајем маја, одржан први Сајам женског стваралаштва.

У Спортском центру „Пинки“ посетиоцима су приказани: ручни радови, производи старих заната, пригодни сувенири, специјалитети сремске кухиње, врхунска пића, џемови и остали слаткиши, домаћи сокови, производи од меда и шумског воћа, козметика, слике, цвеће... које су својим вредним рукама ство-

риле припаднице лепшег пола из шездесетак удружења. Отворена је и продајна изложба фотографија под називом

„Жене на селу у Војводини“, која је представила портрете жена кроз генерације и кроз послове које су обављале.

У оквиру Сајма одржан је и округли сто на тему „Изазови женског предузетништва“.

Манифестацију, за коју се очекује да постане традиционална, отворио је Саша Драгин, министар пољопривреде у Влади Србије, а догађају су, између осталих, присуствовали и представници јапанске амбасаде, затим Мирослав Васин, покрајински секретар за рад, запошљавање и равноправност полова, Душица Живковић, помоћница министра културе, Бранислав Нединовић, градоначелник Сремске Митровице, и Споменка Котарлић, директорка Пословно-спортског центра „Пинки“.

М. Мекеровић

НОВИ САД ТРГОВИШТУ

Пет камиона помоћи

У намери да помогну становницима општине Трговиште, које је због поплава задесила велика недаћа, градска власт у Новом Саду и чланови Привредног савета организовали су ефикасну акцију прикупљања намирница, хигијенских и других средстава, која су крајем маја стигла у угрожено подручје.

У конвоју од пет камиона, осим 30 тона прехранбених и хигијенских производа из робних резерви које је поклонио град (брашно, уље, конзерве, тестенине, сухомеснати производи, детерџенти за веш и суђе), натоварено је и 52 тоне помоћи новосадских привредника – цемент, донација Лафарџа, шећер и уље Института за ратарство и повртарство, брашно из Данубиуса и Млина из Гложана, балони воде ББ Минаква, Неоплантини сухомеснати производи, тесто и маст Универекспорта, те хигијенски и прехранбени производи за које је средства издвојио Стилос.

Град је упутио и пет милиона динара финансијске помоћи, Електровојводина је даровала 300.000, а ДМС Група 50.000 динара. Ерсте банка је носила део трошкова транспорта до Трговишта.

Конвој су из Новог Сада испратили градоначелник Игор Павличић чланови Привредног савета и заменик председника општине Трговиште Милорад Николић, који је, у име својих суграђана захвалио Новосађанима, спремним да се и овог пута солидарису са људима у невољи.

И. Митровић

АКЦИЈА ПОДРШКЕ ЖЕНАМА У КИКИНДИ

Од покретања до унапређења бизниса

Само једна петина жена у Србији и Војводини заступљена је у менаџменту, а мање од једне четвртине њих су предузетници – утврђено је током истраживања за потребе пројекта Академије женског предузетништва.

Ова невладина организација, заједно са Секцијом женског предузетништва Општег удружења предузетника у Кикинди, представила је недавно у овом граду пројекат „Време је за мој бизнис“. Том приликом се чуло да од 1.300 чланова овог струковног удружења само трећину чини „нежнији пол“. Да би жена у бизнису било више, неопходна им је подршка, почев од покретања па до унапређивања посла.

Подаци показују да је чак 60 одсто незапослених жена заинтересовано за започињање сопственог бизниса. Процењује се да би једна предузетница временом могла да запосли и до три радника. Због тога је са овог скупа локалној самоуправи упућен захтев да подупре настојања за развијање женског предузетништва.

С. Завишић

ОСМИ ГЕРОНТОЛОШКИ КОНГРЕС За добар живот у старости

На Осмом националном геронтолошком конгресу, одржаном прошлог месеца у Врњачкој Бањи, учествовало је шездесетак установа из области социјалне заштите, здравства, културе, образовања, као и хуманитарне организације. Тема конгреса била је „За европске стандарде социјалне сигурности и квалитета живота у старости“, а основни приступ подразумевао је преиспитивање Националне стратегије о старењу (2006–2015), укључујући и унапређење физичког и психичког здравља остарелих особа и њихов положај у систему одлучивања у локалној и глобалној друштвеној заједници, поготову када је реч о питањима од значаја за њихову социјалну сигурност и квалитет живота у старости.

Према речима Милоша Немањића, председника Геронтолошког друштва Србије, у оквиру конгреса је било седам секција а најбројнија је била она која се бавила Националном стратегијом о старењу. Када је реч о Стратегији, наводи Немањић, оцена је да много тога није до сада остварено, а на ову, као и на друге теме било је одличних радова. Програм конгреса обухватио је излагања стручних саопштења и представљање постера из области демографије, социологије, медицине, биологије, психологије, социјалног рада, социјалне заштите, права, економије и других научних и стручних дисциплина, укључујући и волонтерске хуманитарне делатности.

– Представљен је веома занимљив преглед свих буџетских извора за социјалну заштиту, да напоменемо само неке: један део секције образовања и културе односио се на стручно образовање за рад са старима, из области медицине и демографије било је одличних тема, као и из домена пензијског и инвалидског осигурања – објашњава др Милош Немањић.

Конгресу, који се бавио важним аспектима старости, поред домаћих присуствовали су и страни учесници. На округлом столу у оквиру међународне секције са радовима била су три учесника из Немачке, по једна учесница из Македоније и Словеније, учесник из Аустрије и четворо из Црне Горе. Из ове бивше југословенске републике на конгресу је учествовала и група студената. Геронтолошко друштво Србије објавило је и књигу резимеа са Осмог конгреса.

Геронтолошко друштво Србије је 10. јуна уприличило и доделу награде „Петар Манојловић“ коју је примио др Светислав Манојловић, психолог, који није могао да присуствује конгресу.

Ј. Оцић

СЕФКЕРИН

Обележена слава синдиката пензионера „Независност“

Активисти Месног одбора синдиката пензионера „Независност“ Сефкерин прославили су 22. маја своју славу летњег Светог Николу. Куме славе биле су Нада Свирчев и Анђелка Моц, а након резања славског колача, у месној цркви организован је ручак са забавним програмом.

Осим многобројних чланова из Месног одбора, прославу су увеличале колеге из

Кучева, Сурчина, Панчева и Зрењанина, као и гости из удружења грађана „Ризница“ из Алибунара и „Уникат“ из Банатског Карловца, Удружења пензионера из Великог Градишта и високи функционери Републичког одбора синдиката пензионера „Независност“, потпредседник Милорад Мучибабић и Мирјана Вучковић.

М. М.

БЕЧЕЈ

Скупштина Удружења пензионера

Након што су на Ђурђевдан, свечано, уз песму и игру, обележили 60 година постојања и успешног рада Општинског удружења пензионера Бечеј, чланови ове организације одржали су 26. маја и своју годишњу скупштину.

Како јавља активиста Ђорђе Шакерковић, на Скупштини су усвојени Статут, Правила о организацији и раду Управног одбора, као и извештаји о раду, а прихваћен је и Програм рада Удружења за ову годину.

М. М.

СУБОТИЧКИ ПЕНЗИОНЕРИ ПИСАЛИ УСТАВНОМ СУДУ

Одлуке о грејању у нескладу са законом

Грађани захтевају да се прописи о условима и начину снабдевања топлотном енергијом не доносе тек тако, него и на основу мишљења крајњих потрошача

Бела Јурковић

ном утрошку енергије за свако домаћинство.

Топлане, као јавна комунална предузећа, показало се и на новосадском примеру ове зиме, позивајући се на градску Одлуку, шаљу рачуне и за услугу коју нису пружиле. Због тога им је чак и градоначелник јавно поручио да градска Одлука није највиши правни акт и да је, ако је у нескладу са законима, треба мењати јер закон каже да се не може наплатити оно што није извршено.

У Панчеву је, такође, било много незадовољства око испоруке топлотне енергије и санитарне топле воде. Грађани су захтевали да се одлуке о условима и начину снабдевања топлотном енергијом не доносе тек тако, него и на основу мишљења крајњих потрошача. У већем броју локалних самоуправа мештани су иницирали сличне акције с циљем да се монополски положај испоручилаца топлотне енергије бар мало амортизује, да на рачунима не исказују оно што њима треба, него онолико колико су пружили.

Фиксни део намет потрошачима

Када је о Суботици реч, градска Одлука о условима и начину снабдевања топлотном енергијом, Одлука о изменама

и допунама те одлуке, као и Решење о давању сагласности на цене ЈКП „Суботичка топлана“, предмет су иницијативе за оцену уставности и законитости коју су Уставном суду Републике Србије недавно послали Градско удружење пензионера и Општинска организација инвалида рада.

О томе председник општинског удружења и потпредседник Савеза пензионера Војводине Бела Јурковић каже:

– Доношењем ових правних аката која су у супротности са Законом о енергетици, Законом о заштити потрошача, Законом о облигационим односима и Уставом, додатно су угрожени ионако танки буџети највећег броја Суботичана – пензионера, инвалида и на-

од радијатора. Међутим, нису били поштеђени високих рачуна, као ни они који нису „ушускавали“ своје станове.

Према речима Јурковића, додатни удар је „летња ваздушарина“ која се у рачуну за грејање исказује као фиксни део и износи 35 одсто цене, што је 23,5 динара по квадрату 12 месеци годишње, а иде за одржавање система, инвестиције и трошкове амортизације.

– По Закону о енергетици добављач топлотне енергије је дужан да редовито сервисира грејна тела – радијаторе, вентиле, подстанице доводних цеви, што сада није транспарентно и у шта потрошачи немају увида – наглашава Бела Јурковић.

рочито породица незапослених. Рачуни за грејање стана од око 60 квадрата су између шест хиљада и десет хиљада динара, у зависности од тога где се стан налази и колико утрошене енергије показују калориметри у подстаницама. Многи савесни Суботичани су побољшали изолацију и предузели мере да спрече расипање енергије. Било је и оних који су, да би уштедели, завртали вентиле на неким

У Удружењу пензионера Суботице верују да ће до октобра добити тумачење Уставног суда којим ће ове одлуке бити стављене ван снаге. Поготово што из Допуне одлуке о условима и начину снабдевања топлотном енергијом многим одборницима није јасна математика око фиксног и варијабилног дела цене, нити како ће се све то одразити на рачуне које грађани добијају.

Ика Митровић

МОНАСТИРИ ОВЧАРСКО-КАБЛАРСКЕ КЛИСУРЕ

Наша земља се својим бројним верским заједницама и обиљем манастира рангира у сам врх европске и светске духовности и као таква би могла да буде једно од најпривлачнијих одређишта за верске туристе и ходочаснике

Мала Света гора

Светска туристичка организација прогласила је прошлу годину за годину верског туризма. Средином јануара 2009. у Риму је одржан и први Међународни сајам поклоничких путовања. Тадашња предвиђања су била да би верски туризам требало да бележи раст и у наредним годинама, без обзира на глобалне проблеме. Према проценама стручњака, економска криза ће утицати на смањење броја туристичких путовања за око два одсто, али су изузетак

поклоничка путовања код којих светски туристички експерти предвиђају раст од чак пет одсто.

Када је о Србији реч, једну од омиљених дестинација туриста уопште, не само верника – Овчарско-кабларску клисуру годишње обиђе више од сто хиљада посетилаца. Природне лепоте овог предела и богатство културно-историјских споменика чине је изузетно атрактивном за туристе, а у необичан природни склад између масива планина

Овчар и Каблар кроз који протиче Западна Морава уклапају се и бројне биљне и животињске врсте.

Дванаест светиња

Овчарско-кабларска клисура је предео посебне пејзажне шароликости. Река Западна Морава је вијугавим меандрима од термалног извора у Овчар бањи створила усек између две планине, а лепоту долине западног Поморавља употпуњавају два вештачка језера, Овчар и Међувршје. Због свега тога је овај предео под заштитом државе као место изузетних одлика прве категорије.

Према предању, клисура је постала уточиште за светогорске монахе у време каталонске најезде, у периоду од 1307. до 1309. године. Зато је понела име Мала Света гора. Хиландарски монаси подигли су ту бројне манастире од којих је сачувано десетак. Историчари, пак, сматрају да су манастири настајали после Маричке битке 1371. године, или током владавине кнеза Лазара. Манастир Благовештење је један од ретких у овчарско-кабларском теснацу за који се тачно зна када је подигнут и ко су били ктитори. Натпис изнад улаза у цркву говори да је храм сазидан током 1601. и 1602. године. А манастир Никоље се први пут спомиње 1489. године и претпоставља се да би он могао бити најста-

Јоване

рији манастир у овој групи православних богомоља.

За време отоманске владавине, Мала Света гора била је прибежиште за прогонене, снажан ослонац за одржање вере, просвете и културе и чувар на-

да је и добила данашњи назив. Владика Николај Велимировић, који је између два рата дао велики допринос свим овим манастирима, сабрао је кости пострадалих у саркофаг и начинио од Кађенице цркву. У Народном музеју у Београду чу-

предмети, од којих су највредније две престоне иконе из 1850. године.

Кроз историју су о манастирима Овчарско-кабларске клисури писали Вук Караџић, Јоаким Вујић, Феликс Каниц и Ђура Даничић. Манастир Никоље је, према запису у Вуковом путопису, имао и до три стотине монаха, а садашњи никољски иконостас рађен је од 1826. до 1829. године. Када је Вук Караџић 1820. године посетио, како је записао, „врло мали манастирак“ Преображење забележио је да је у његовој књижници било неколико рукописа: Октоих из 1579, два минеја (за август и октобар), Месечник из 1576. и Дела апостолска, преписана у Благовештењу 1646. године.

Према предању на које се ослањају Вук Караџић и путописац Јоаким Вујић, манастир Ваведење подигли су свети Сава и његов отац Симеон. Путујући кроз овај крај 1860. године, Феликс Каниц је о Ваведењу забележио да се наспрам цркве виде рушевине неког средњовековног града, о чијем имену и градитељу садашње генерације не знају ништа, а да је највероватније саграђен на темељима римског кастела.

Живопис у манастиру Благовештење настао је од 1602. до 1632. године и једно је од најбољих остварења у нашем зидном сликарству у првој половини 17. века. Обнову манастира Илиње, који је подигнут 1939. на темељима старе богомоље, започео је свети Николај Велимировић. И Јовање и Успење су више пута обновљани – манастир Успење је реновиран и осветан 2001. године. Сви ови манастири, иако архитектонски гледано малих

Благовештење

ционалне свести поробљеног народа. Ову ризницу споменичке културе Србије чине манастири Ваведење, Вазнесење, Преображење, Сретење и Света тројица на десној и Благовештење, Илиње, Јовање, Успење и Никоље на левој обали Западне Мораве. Од многих овчарско-кабларских манастира подигнутих у стилу рашке архитектуре, првобитни облик сачувале су само цркве манастира Свете тројице, који се сматра најлепшим градитељским делом међу овдашњим манастирима, и Благовештења. У клисури је сабрано укупно 12 светиња, јер се поред десет манастира ту налазе још и два светилишта: црква Светог Саве и пећина Кађеница, својеврсни сакрално-меморијални објекат.

Културно-историјско богатство ових храмова огледа се кроз архитектуру, иконостасе, сачуване књиге, црквене предмете, реликвије... Манастир Никоље је некада имао велику писарницу о чему сведочи најстарија сачувана књига – Псалтир из 1534. године. Изузетно ретке старе књиге чувају се и у Ваведењу, а међу тим укориченим благом је и Београдско четворојевањелје из 1552. године.

У манастиру Благовештење се састајао Правитељствујушчи совјет, прва влада устаничке Србије, а након пропасти Првог српског устанка ту је уточиште пронашао и кнез Милош. Пећина Кађеница је прича о збеговима и страдању српског народа. Турци су након битке на Љубићу, 1815. године, димом погушили жене, децу и старце који су се ту скрили; та-

ва се печат манастира Светог Георгија, којег више нема али се верује да се налазио на југоистоку Овчара.

Баштина стварана кроз векове

У манастирској ризници Сретења налази се бакрорезна плоча из 1845. године, метални путир из XVIII-XIX века, Јеванђеље оковано и лепо украшено, штампано 1814. године у Москви, и портрет Никифора Максимовића. У манастиру

Преображење

Вазнесење од рукописних књига сачувана је Четворојевањелје преписано 1570. године. И у ризници манастира Јовање, првог женског манастира у Овчарско-кабларској клисури, сачувани су значајни

димензија, скромни и једноставни, велики су због непроцењиве вредности која треба све да нас подстакне да кренемо пут леве и десне стране Западне Мораве.

Јелена Оцић

КАКО СЕ ИЗБОРИТИ СА ПРОМЕНАМА КОЈЕ ДОНОСИ ЛЕПО ВРЕМЕ

Шетња, одмор, витамини – све умерено

Старији људи, поготово хронични болесници морају да процене своје субјективно и објективно стање пре изласка из куће или планиране активности

Време и временске прилике су нешто на шта никако не можемо да утичемо, али зато оне могу и те како да утичу на нас. Поготово ове године када је толико дуго очекивано топло време стигло буквално преко ноћи и оборило нас с ногу. Чак и сасвим здравим људима нагле промене времена проузрокују здравствене проблеме, а за болесне и старе особе могу бити и опасне по живот. Зато, колико год мислили да знамо о томе како треба да се понашамо да бисмо што лакше поднели временске промене, није на одмет још једном се

лист др Нада Мацура, кардиолог у Хитној помоћи:

– Када нагло отопли поготово људи са повишеним крвним притиском морају да воде рачуна о томе да ли и када изаћи напоље и бавити се физичким активностима. Јер, они редовно узимају лекове за снижавање крвног притиска, а по топлом време-

ности, али старији људи који имају проблема са здрављем то никако не би смели себи да дозволе. Јер и много трчања за унцима по парку, целодневни напор око уређења баште или било која напорнија физичка активност могу да доведу до озбиљних поремећаја у организму. Управо зато када је овакво време имамо велики број интервенција на јавним местима, а најчешће су у питању старије особе – истиче др Мацура.

Повишена влажност ваздуха највише утиче на хроничне астматичаре. По правилу, они имају неки свој биоритам и најлошије се осећају, гуше се, у раним јутарњим сатима, пред зору, када је и највише влаге у ваздуху, више од 90 одсто, поготово сада када је јако топло време наступило после обилних падавина. Како се иде ка средини дана, и влаге је мање, влажност ваздуха падне на око 70 одсто или мање, тако да је и њима лакше и то је време када би могли да изађу и прошећају.

Получасовна шетња је сасвим довољна, никако се не треба форсирати у смислу „цео дан сам напољу“, по цену да се ноћу зове хитна помоћ. То, наравно, важи за дане када не пада киша. Али, уколико је цео дан кишовито, што значи да се влага у ваздуху неће смањивати, онда се хроничним астматичарима препоручује да таквих дана остану у кући, саветује наша саговорница.

Све осцилације и промене, прелом температуре, највише осећају људи са лошом циркулацијом, а они најчешће пате од ангине пекторис, имају срчана обољења или су преживели шлог.

– Ови хронични болесници најчешће одреагују пред саму промену времена и тада је највише позива упућених нашој служби – каже др Мацура. – Када се време мења из топлијег у хладно, то се лакше подноси, али обрнуто је много теже. Зато сви ти хронични срчани болесници и уопште људи са лошом цир-

“Старије и болесне особе увек у малој, кућној апотеци треба да имају основне лекове”

Др Нада Мацура

на то подсетити на прагу овог по свему судећи варљивог лета.

Повишен ваздушни притисак, изнад 1.000 милибара, означава лепо време, мање влаге у ваздуху, топле дане и сви су тада спремни да изађу из кућа, да буду на ваздуху, шетају, раде нешто по башти. Управо то може бити мач са две оштрице, каже за наш

ну крвни судови се шире, па притисак и природно пада и зато им се догоди да се сруше на улици или у превозу. Зато треба пре изласка из куће да провере крвни притисак, да према томе прилагоде терапију коју узимају и да се никако не излажу претераним физичким напорима. Лепо време све нас мами да радимо и преко границе својих могућ-

кулацијом треба редовно да буду физички активни и да вежбају, наравно под лекарском контролом. Шетња је и за њих закон и спас, наравно онаква и онолико дуга колико сами процене да могу да издрже.

Покретачка енергија сунца, нарочито у пролеће, после изузетно дугог овогодишњег зимског боравка у кући, колико је позитивна, толико може да буде и опасна. Управо зато се и јавља умор, јер сунце покреће на физичку активност, а тада све своје слабости покаже венски систем, истиче наша саговорница. Крвни судови се шире, ноге отичу, поготово испод колена, обућа постаје тесна. Савет за овакве проблеме јесте – не претеривати са напором, посветити пажњу одговарајућој обући и одмарати се кад организам сигнализира да има потребу за тим.

Честа појава у ово доба године је и малокрвност као последица јаче зимске исхране, која додуше зими даје снагу организму, али је и прилично једнолична. Са топлијим данима долази и већа потреба за витаминима и свакако би требало да се повећа њихов унос, наглашава др Нада Мацура.

С обзиром на то да је добро познато колико је пензионерски џеп „танак“, поставља се логично питање могу ли сви

да се дневно могу имати два-три лимуна, јер је природна лимунада највећи извор витамина Це, а и најбољи природни антиоксиданс, дакле помаже излучивању отровних материја из тела, а смањује и евентуална крварења. Уз то и неколико пута недељно спавај на столу, шаргарепа или неко друго поврће и то је свим довољна количина витамина и минерала који могу да помогну нашем телу да преброди умор и нагле промене времена. Сви ови корисни састојци постоје и у таблетама, није спорно да је и то могућ начин за узимање минерала и витамина, али ја сам ипак првенствено за оно што може природним путем, из хране, да се унесе у организам – препоручује др Мацура.

Наша саговорница, такође, саветује да старије и болесне особе увек у малој, кућној апотеци имају основне лекове: против болова, оне из своје терапије, за срце, притисак, шећер. Крвни притисак треба проверавати, али не више од три пута дневно, јер и он варира у току дана, тако да чешће мерење може само да доведе до забуне. Трбало би урадити и анализе крви, проверити гвожђе због анемије. Дакле, проверити све и мислити и водити рачуна о свом здрављу, али не тако да то постане једина преокупација у животу старијих особа. Најважније је, наглашава др Мацура, бити умерен у свему јер, умереност је не само златно већ и основно правило превентиве.

Весна Анастасијевић

КРАГУЈЕВАЦ

Обележен Међународни дан физичке активности

Институт за јавно здравље Крагујевца и Установа за децу „Нада Наумовић“ обележили су Међународни дан физичке активности. Под слоганом „Буди прав – бићеш здрав“, најмлађи Крагујевчани радили су ритмичку гимнастику и вежбали на полигону. У крагујевачком вртићу „Бубамара“ најмлађи узраста до четири године вежбали су на свој начин, кроз игру и уз помоћ васпитачица. Примерено њиховом добу, направљен је полигон за спуштање, провлачење и друге вежбе. Они мало старији, од четири до шест година, у дворишту су изводили ритмичке вежбе са обручем и показали снажљивост на свом полигону.

Физичке активности свакодневни су део програма у свим вртићима Установе за децу „Нада Наумовић“, јер су правилна исхрана и физичке активности предуслов за добро здравље. Препорука стручњака је да деца буду активна бар један сат, а старији најмање пола сата дневно, због одржавања кондиције.

Без обзира на године, физичке активности су врло важне. Вежбање унапређује раст и развој деце и младих. Код старијих смањује стрес, ризике од срчаних обољења, дијабетеса и других болести.

М. Сантрач

АКЦИЈЕ ЕКО-КЛУБА „ВРБА“

Дувански дим трује пушача и околину

Поводом Светског дана без дуванског дима Еко-клуб „Врба“ из Врњачке Бање организовао је акције у свом граду, али и у Нишу на Међународном сајму екологије. Током акције у Врњачкој Бањи чланови „Врбе“ су обишли Дом здравља „Др Никола Џамић“, Општину, као и бројне угоститељске објекте, где су делили флајере са натписима о штетном утицају дувана на пушаче и околину. Акцију је подржало неколико предузе-

ћа али и неки ресторани и кафићи у Бањи.

На нишком Сајму екологије врњачки еко-клуб је са осталим учесницима анимирао посетиоце у циљу мењања еколошке свести. У удружењу „Врба“ су нам тим поводом рекли да ће наставити са осмишљавањем акција и начина како да скрену пажњу грађанима, посебно пушачима, да не уништавају своје и туђе здравље.

Д. Ивановић

АРАНЂЕЛОВАЦ

Отворен Центар за хемодијализу

У Аранђеловцу је отворен Центар за хемодијализу, опремљен са четири најсавременија апарата. Четрнаесторо пацијената, колико их је на хемодијализи у овом граду, више неће морати три пута недељно да путују у Клинички центар Крагујевац ради терапије.

М. С.

да приуште себи повећану количину витамина у пролеће.

– Знам да немају сви довољно новца, тако да је и основно луксуз који себи не могу да приуште. Ипак, треба некако прилагодити кућни буџет тако

Петровдански пост

Петровдански пост трећи је по дужини у години, иза васкршњег и Божићног.

Сваки пост подразумева уздржавање од мрсне хране – хране животињског порекла, али и од лоших мисли и дела, те је прави изазов за човека.

Намаз од пасуља и рена

(за четири особе)

Време припреме: 50 минута

Састојци: једна већа конзерва црвеног пасуља или две шоље куваног црвеног, или неког другог пасуља, чен белог лука, мања главица црног лука, рена по укусу (најмање једна кашичица, а може и више), уље, сирће, со, бибер, ситно исецкан першун.

Припрема: Све састојке помешати и пропасирати (идеално је користити блендер да би смеша била потпуно глатка и добро сједињена).

Напомена: Користити као намаз за препечени хлеб или посне крекере. Овај намаз може да се користи и као прелив за барени пиринач, уколико се направи да буде мало ређи. Када се пости на води, изоставити уље, али тада треба додати више рена, сирћета, или ајвара, што ће смесу учинити ређом, па може лакше да се маже.

Италијански пасуљ

(за четири особе)

Време припреме: 60 минута

Састојци: 300 гр пасуља „тетовца“, три-четири главице лука, 500 гр парадајза, пола кашичице шећера, две шоље исецканог першуна, кашичица оригана, уље, со, бибер.

Припрема: Потопити пасуљ око два сата, оцедити га па затим обарити у сланој води и кад је добро скуван одлити вишак воде. Црни лук, исецкан на крупне комаде, пропржити на уљу. Додати парадајз, ољуштен и исецкан, шећер, пасуљ, оригано, со и бибер. Све кувати на врло тихој ватри око 20 минута. На крају додати першун.

Напомена: Ако се пости на води, изоставити уље, а обарени пасуљ кувати са парадајзом и осталим састојцима мало дуже, да би се лук добро скувао.

Печене сармице од виновог листа

(за четири особе)

Време припреме: 120 минута

Састојци: 300 г виновог листа, један плави патлиџан, шоља ситно исецканог црног лука, четири чена белог лука, две кашике оригана, две кашике мирођије или нане, мало босиљка, 3/4 шоље пиринча, шоља уља, две кашике сока од лимуна, две кашике парадајз пиреа, со, бибер.

Припрема: Плави патлиџан ољуштити, одстранити семенке и исећи на ситне колутиће. Посолити и оставити сат вре-

Напомена: Не морате увијати сармице уколико немате времена, брже је, али једнако укусно да јело сложите као мусаку.

Паприкаш са сојом

(за четири особе)

Време припреме: 80 минута

Састојци: шоља соје у комадићима, 750 гр кромпира, главица црног лука, једна шаргарепа, једна стабљика целера, шоља грашка, лист лавора, бели лук, кашичица брашна, уље, алева паприка, со (или биљни зачин), бибер, мирођија.

Припрема: Комаде соје потопити у врућу воду и оставити да стоје сат времена. Кромпир ољуштити и исећи на једнаке колутове. Пропржити исецкан црни лук, додати рендану или ситно исецкану шаргарепу и целер. Додати алеву паприку и кашичицу брашна и промешати. Затим додати припремљен кромпир и комаде соје, па све одмах налити водом, толико да кромпир и соја огрезну у њој. Посолити по укусу, ставити лист лавора, грашак и исецкан бели лук и оставити да се кува око 20 минута, или док кромпир не постане мекан. На крају додати бибер и ситно исецкану свежу мирођију.

Напомена: Када се пости на води, изоставити уље и све обарити. Да би се добила потребна густина, може се додати мало кукурузног гриза у тренутку кад јело проври.

Куглице од поморанџе

(за четири особе)

Време припреме: 30 минута

Састојци: четири велике поморанџе са дебелом кором, 150 гр млевених бадема, 150 гр шећера, једна стругана јабука.

Припрема: Поморанџе добро опрати, ољуштити и коре барити у води. Кад вода проври, бацити је, налити свежу и поново барити. Поступак поновити десетак пута, док коре не буду потпуно мекне. Охлађене и оцеђене коре самлети и сјединити са осталим састојцима. Смесу оставити да се потпуно охлади, а затим од ње правити куглице па сваку уваљати у кристал шећер.

Напомена: Држати 24 сата на хладном пре служења.

Приредила С. С.

(Извор: <http://www.spc-altena>)

ПРИЧАЛА МИ МОЈА БАКА

Непристојно сиромаштво

Ако пензионерима стварно дају по пет хиљада динара од оне две милијарде, ја се свог дела одричем за народне кухиње да би по један оброк дневно могло да добије оних 50.000 најугроженијих

Долазили, чедо моје, опет они из Монетарног фонда, мада се мени чини да они никуд и не одлазе; више нам ту изнад главе, попут оних тмурних облака што се тек неки дан склонише са нашег неба. Е, кад би се и ови склонили! Али неће ускоро, докле год робујемо њиховим парама, а то ће се канда продужити...

Чим се заврши тај родитељски, на коме странци прегледају домаће које су нам прошли пут задали, ови наши ома сазивају новинаре и изјављују како су „преговори“ били успешни. Нема ту, љуби те баба, ни преговора, а ни успеха!

Да Србији неће бити лако, рекао је и онај Јегер, као да народ то не зна. Знају то и ови наши, ал нас упорно (за)воде у боље – европејско сутра. Мало сутра.

И још је наредио тај Јегер – не знам баш да ли је ударио шаком о сто, али је ударио у многа наша очекивања, да нема повећања плата и пензија; да се у Закону о пензијама не спомиње никакво усклађивање, и да више нема одуговлачења смањења администрације. Зато је ова ревизија, кажу, условно усвојена, а влада до краја јуна мора да усвоји још неколико одлука, попут одређивања потребног броја запослених у 11 агенција.

А једна од тих агенција, љуби те баба, баш је ових дана обнародовала списак наших, ако сам добро прочитала (нешто ми се мути пред очима чим се уватим за новине), 700 функционера, и њихову имовинску карту. Канда ове најгласније новине нису ишле баш у ситна цревца – до локалних политичара, него су им у око запали ови државни.

Колико се дуго чекало отварање сајта те агенције да се прикажу подаци, морали су неки и да застаре, тако да само због тога они нису тачни. Иначе су ови министри и политички прваци све уредно пријавили. Нешто су морали по законима, али већину из моралне обавезе према свом народу.

И сад, замисли ти, дете моје, тих новинара! Штета што они из Министарства здравља повукоше она правила што су намеравала да одреде како да ови пишу. И ја бих, као једна баба, рекла да њима треба још инструкција. Ево видиш, чедо моје, навалили су да питају како ови наши, који су међу челним људима у држави, не живе у својим кућама и становима, или немају регистрована аута на своје име, него на женино. Па знају ли ти новинари да је сад у моди родна равноправност, и да се приватне фирме, некретнине и друге вредности пишу на супруге и мајке!?

И још их зивкају и хоће да докуче колико пара, у којој валути и којој земљи имају уштеђено за не дај боже. Па и министри су људи који због дугогодишњег изгарања за народ могу и да се разболе, и њима треба за лечење у иностранству! Не очекују ваљда да се наше политичке перјанице гурају по чекаоницама са пензионерима и осталим народом.

Али, каже један други министар, који брине о развоју, да нас је кренуло. То што су ови из Монетарног рекли да нам је тај бруто производ мањи него што су планирали, изгледа да и није тачно, јер нам је привреда баш живнула у априлу, а они те податке нису видели. Зато се његов оптимизам шири успешније него онај свињски грип, далеко га било. Мислим тог грипа.

А тај наш развојни изнео је још једну чињеницу како нам све боље иде. Рекао је да треба да погледамо како људима у Грчкој, Шпанији, Мађарској и Румунији смањују плате, а ми смо (Србија) у ситуацији да исплатимо регрес за годишњи одмор, и да размишљамо о томе како да повећамо плате.

Јесте да није, љуби те баба, напоменуо колике су те њихове плате, и колике ће бити кад им смање, али важно је да код нас расте, и да размишљамо о томе како ће нам једном бити боље.

Чула сам да ће и пензионерима бити разрезано по мало пара, али кад се скупи у каси, и кад се нађе праведна методологија по којој ће се те планиране две милијарде динара давати, можда у августу.

Па сам се нешто мислила, чедо моје, да то што би мени припало некако препишем на народне кухиње. Кажу да их у Србији има 69, а да ће отворити бар још 10 да би у њима по један оброк дневно могло да добије 50.000 непристојно сиромашних људи.

Унука Ика

„ЗЕЛЕНА КЊИГА“ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

Пензија све даља

Према платформи пензијске реформе коју предлаже Европска комисија, требало би да се ради два пута дуже него што се ужива пензија. Животни век се стално продужава, па се зато предлаже аутоматизам у подизању старосне границе за пензионисање

Како сада ствари стоје, у наредним деценијама ће сразмерно све мања популација радно активних издржавати све већу пензионерску популацију. Такав тренд би несумњиво, пре или касније, уколико се ништа не предузме, довео до колапса националних привреда. Због тога Европска комисија убрзано припрема платформу пензијске реформе у земљама ЕУ да би се ова ситуација решила на дужи рок.

Немачко издање најугледнијег светског економског листа Фајненшел тајмса најавило је да би ова платформа, радно названа „Зелена књига“, требало да буде објављена још пре годишњих одмора како би одмах ушла у процедуру за разматрање у Европском парламенту и парламентима земаља чланица. Комисији, и не само њој, почиње да се жури јер је очито да ова питања не могу више да се одлажу и да их је неопходно заједнички, иако наравно не униформно, решавати у Унији као јединственом економском и социјалном простору.

Европска комисија намерава да владама земаља чланица предложи модел који би аутоматски подизао старосну границу за одлазак у пензију упоредо с очекиваном на-

растајућом дужином живота. Старосна граница повећавала би се редовно и на тај начин би се осигуровало, наравно у просеку, да људи у пензији не проводе више од трећине живота у одраслом добу. Таква и јесте садашња ситуација у неким земљама и Комисија би хтела да ту оптималну пропорцију одржи као сталну, односно трајну.

Очекује се са великом сигурношћу да ће људи, захваљујући развијеним медицинским знањима и бољим условима, живети све дуже. Већ сада у Европи на једног

прописима Чешке где живи, моћи крајем идуће године у пензију са 62 године и четири месеца живота, има сада 87 година и већ 35 година прима пензију у Србији.)

Према демографским пројекцијама од којих полази Европска комисија, очекивана дужина живота помериће се до 2060. за седам година. Кроз педесет година Европљани би у пензију требало да одлазе са 70 година. Уколико се та граница не повиси, Европи прети „болна комбинација ниских зарада и високих издвајања за пензије“, на-

пензионера долазе само тријаци запослених. За двадесет година биће их само двоје, а 2060. троје ће радити и издржавати четворо пензионера! Престаће да буде реткост оно што данас још јесте – да су у пензији и родитељи и деца (то сада може да изгледа као најгора ноћна мора министара финансија, али је сасвим реална перспектива). Они који сада имају 85 година одлазили су у пензију са 50-55, а њихова деца, која су се рађала раније него што је данас случај, пензионису се у доби од 60 до 65 година. И ето пензионера у два колена... (Узгред, то ни сада није немогуће: отац потписника ових редова који ће, по

води се у „Зеленој књизи“.

Пензијски системи европских земаља се тренутно доста разликују у погледу границе за одлазак у пензију, али су прва реаговања стручњака на предлоге Комисије позитивна. У Чешкој, где је национална комисија за пензијску реформу убрзала рад и изашла са радикалним законским предлозима, у потпуности прихватају предлоге Европске комисије. Слично је и у Немачкој која је, иначе, прва прихватила решење, примењивано већ у неколико земаља, да се сваке године за месец или два повећава старосна граница, односно године рада потребне за одлазак у пензију.

Старосна граница за пензију и очекивана дужина живота

	Мушкарци		Жене	
	Година	Дужина живота	Година	Дужина живота
Чешка	62	72,6	59	79,1
Француска	60	76,4	60	83,5
Италија	65	77,5	60	83,3
Јапан	63	78,6	61	85,5
Мађарска	62	68,6	60	76,9
Мексико	65	72,7	65	77,6
Немачка	65	76,4	65	81,8
Пољска	65	70,7	60	79,1
Аустрија	65	76,4	60	82,1
Грчка	58	76,6	58	81,5
Словачка	62	70,1	62	77,9
Шпанија	65	76,8	65	83,6
Шведска	65	78,2	65	83,6
Швајцарска	65	78,5	64	83,7
САД	65,8	74,9	65,8	80,2
В. Британија	65	76,5	60	80,8

Против подизања старосне границе већ су се побунили радници, подржани и подстицани и од синдиката. Највише протеста било је недавно у Француској када је председник Никола Саркози најавио такве мере. Француски пензијски систем, међутим, сигурно спада у оне који најхитније морају да се мењају јер они још од 1982. одлазе у пензију са 60 година. Убудуће би се та граница подигла на 62 године, али би се повећао и број година стажа неопходних за пуну пензију. Ова земаља већ сада има озбиљне проблеме са финансирањем пензија јер од доприноса за пензијско осигурање убере годишње неколико десетина милијарди евра мање него што јој је потребно. Старосну границу за одлазак у пензију ове године подижу и Грчка и Италија.

Стварни просек старости приликом одласка у пензију је, међутим, знатно нижи од ових показатеља јер, по подацима Европске комисије, највећи број Европљана одлази у пензију са 60 година. Према званичним статистикама, најмлађи су пензионери у Словачкој – иако је тамо граница постављена на 62 године, жене се у просеку пензионису са 54,5, а мушкарци са 59,3 године. За разлику од њих, Чеси веома ретко одлазе у пензију раније него што треба – са 62 године за мушкарце, односно 59 година за жене.

Милан Лазаревић

Ново лице Јужне Африке

Најпродаванији артикал у Јужној Африци ових дана је национална заставица, а најчешће помињана реч – лопта. Разумљиво и сасвим у складу са општим расположењем и узбуђењем поводом једномесечне планетарне фудбалске светковине која ће пажњу света заокупити све до 11. јула надметањима у девет градова ове афричке земље.

Ништа слично се досад није десило на афричком континенту, а камоли у држави која је не тако давно била мрачни синоним за изолованост, неслободу, репресију и расне поделе, утемељене у државни поредак кроз систем апартејда, како је гласио званичан термин за политику одвојеног развоја раса.

Светско првенство у фудбалу организује се, као што се зна, сваке четири године, али сада први пут у Африци, што само по себи носи одговарајућу симболику, док је у земљи домаћину овај догађај добио преломну историјску одредницу и пре него што је спектакуларно отворен у петак, 11. јуна, на стадиону у Јоханесбургу, утакмицом између репрезентација Јужне Африке и Мексика.

Оволики ентузијазам може да се мери једино са одушевљењем које је изазвао излазак из затвора Нелсона Манделе, начинио је поређење јужноафрички шеф државе Џејкоб Зума. Да подсетимо, од ослобађања легендарног вође Афричког националног конгреса, некада најчувенијег затвореника на свету, а потом првог црначког председника Јужне Африке, прошло је тачно (или само) 20 година.

Од 1990. када је окончано Манделино 27-годишње заточеништво, односно од 1994. када је он изабран за лидера земље, почиње јужноафричка модерна историја и њен демократски напредак. Две деценије касније, апартејд и расизам су прошлост, али Јужна Африка је и даље притиснута проблемима насиља, огромних неједнакости, сиромаштва и високе незапослености (25 одсто), подсећа се у медијским анализама актуелизованим највећим фудбалским догађајем.

Од 50 милиона становника, једна трећина живи са мање од два долара дневно, пет милиона људи заражено је вирусом сиде и по томе је Јужна Африка на другом месту у свету, а на првом по стопи криминала. Број од 18.149 убиства само током 2009. године убедљиво потврђује овај неслави статус.

Организовање светског фудбалског првенства у таквим околностима представљало је колосалан подухват, а по мишљењу многих скептика чак немогућу мисију. ФИФА је наводно имала спремну „варијанту Б“ за пресељење турнира на другу локацију, за случај да организатор не стигне да заврши све послове у задатом року, навео је Ројтерс уочи почетка такмичења, уз тврдњу да је Јужна Африка демантовала песимистичке прогнозе о (не)спремности да одговори на целокупни организациони, градитељски и безбедносни изазов. Наравно, потпуни биланс неће моћи да се сачини пре завршетка првенства, а страховања од насиља и нереда ће трајати све док судија не одсвира крај на финалној утакмици.

Већ сада је, међутим, јасно да су стварни трошкови десетоструко премашили предрачуне из 2004. године када је ФИФА Јужној Африци доделила улогу домаћина. Од пројектованих 300 милиона долара за стадионе и инфраструктуру, стигло се до три и по милијарде долара, од тога је само на десет стадиона (шест новоизграђених) потрошено више од милијарде, исто толико на транспортну инфраструктуру, 400 милиона на организацију, а на безбедност близу сто... С друге стране, прогнозиран је подстицај привреди земље од две и по милијарде долара, колико износи очекивана зарада од полумилионске армије страних навијача, као и 150.000 новостворених радних места. Неизвесно је, међутим,

колико ће тих послова опстати и после завршетка првенства па је сада, како се истиче у сугестијама Међународне федерације рада, за Јужну Африку главно питање како да могућности створене овим догађајем искористи као базу за касније дугорочне пословне аранжмане.

Не зна се ни шта ће бити са велелепним стадионима у које је толико новца отишло, а могло би да се догоди, као што показују искуства неких других земаља, да ти скупоцени објекти остану да зврје неискоришћени. Јавили су се и критичари са упозорењима да ће наредне генерације враћати дугове и плаћати цехове садашњег неразумног расипништва. И процене о потоњем туристичком буму за сада су неизвесне и варљиве.

Да ли ће се, после свега, светско првенство исплатити, не може се рећи. У финансијском смислу лако је могуће да ће се показати као превелик залог за Јужну Африку. Али, дилеме нема, у ваздуху изнад травнатих фудбалских терена затреперио је посебан дух игре и заједничке припадности и та радост и оптимизам остаће у трагу и кад се рефлектори погасе, а то је прави залог за будућност. И зато нема цену.

Д. Драгић

СВЕТСКИ ДАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ – 5. ЈУН

Србија за чистију околину

Велико спремање Србије, на које је министар животне средине и просторног планирања, Оливер Дулић, позвао житеље свих општина, показало је да добро организоване акције дају исте такве резултате. Школе, факултети, јавна комунална предузећа, приватне компаније, спортски клубови, локалне самоуправе, институције, удружења грађана и скупштине станара, рониоци, глумци, певачи, политичари... оформили су „војску“ од око 200.000 волонтера који су у суботу, 5. јуна, својски сакупљали отпад коме није место у парку, на обалама река, крај путева, у насељима, у

близини школа и дечјих игралишта...

Београд, Нови Сад, Ниш, Суботица, Лесковац, Апатин, Лозница, Зајечар, Уб, Зрења-

нин, Пирот, Врбас, Кладово и све остале општине у Србији биле су арена у којој смо се суочили са нашим немаром и лошим навикама.

У 500.000 пластичних кеса сакупљан је отпад, док су стотине камиона превозиле смеће са дивљих депонија, загађених канала, језера и других места „згодних“ за одлагање непотребних предмета.

Док се не саберу сви подаци, важно је истаћи намеру Министарства да они не буду врсте морају да се наставе. Оно што је прљано годинама, не може бити очишћено у једном дану. Поготово што су на неким локацијама, због краткоће времена, остали незавршени послови, или сакупљени отпад није одложен на депоније.

И. Митровић

ВОСКАРСКО УМЕЋЕ

Занат који зрачи топлином

Највеће мајсторство овог заната је у избору доброг фитиља, а предност мануфактурне израде свећа је и у могућности да се направе уникати

Једну од три преостале воскарске радње у Београду основао је Живојин Ђорђевић пре Другог светског рата. У Паризу, Лондону, и на ободу Њујорка још постоје бројне радње које производе искључиво декоративне свеће. Свећама се постиже осећај интимности и посебан амбијент, али код нас није чест случај да се на трпезу постави и упали свећа. Како је воскарски занат опстао у радњи са радионицом у Рузвелтовој улици, објашњава Слободан Тодоровић који и данас ручно израђује свеће.

– Нисам хтео да од овог простора правимо кафић, апотеку или нешто слично. Било је то деведесетих година, у време кризе и санкција. Овде је иза мог таста све остало, калупи, алат, цела радионица, а супруга је познавала занат. Одлучио сам да се на играм парафином, бојама, облицима. Овај посао је изузетно креативан – прича Слободан Тодоровић.

Радионица-галерија

Да би радња опстала у економском смислу, направили су и малу галерију, а 30 одсто посла је везано за свеће. Цело

Слободан Тодоровић

мајсторство воскарског заната је у избору доброг фитиља. Парафин се растопи и затим ставља у калупе, тако настају декоративне свеће. Мајстор каже да не раде са воском, данас је то права реткост. Други начин подразумева такозвано поливање, затим умакање и на крају вучење и тако се израђују верске свеће. Уз украсне и ритуалне, постоје и конзумне свеће које су посебно биле актуелне кризних деведесетих година.

Поред алата, парафина, боја и другог материјала, радионица је испуњена и калупима различитих величина и облика. Постоје класични облици свећа, односно цилиндри, кубови, пирамиде, лопте, а воскари производе и свеће у керамичким, металним и стакленим судовима за украшавање башта. Предност мануфактурне израде је и у могућности да се направе уникати.

Тако је наш саговорник својевремено направио свећу која се обрела и у Галерији Академије примењених уметности.

– Свећа је касније била и продавана, али је висока цена учинила да сада стоји овде у радионици и да, нажалост, скупља прашину. Необично је шта све може да се направи. Радио сам велике четвртасте свеће које су биле високе готово метар, за један познати хотел. Једно време сам израђивао свеће са фотографијама. Идеја је била да се на свећама нађу слике старог Београда и друге фотографије. Импровизовао сам, јер сам користио фотокопир машину. Слика може да се навуче на свећу сито-штампом али је то већ улажење у други занат. Због тих тех-

ничких проблема морао сам да одустанем од те идеје. Али, кад већ не могу да решим питање преноса фотографије, са једним другаром сликаром сам утаначио да слика на свећама, видећемо како ће то наши људи да прихвате. Свећа може да буде скулптура, али радња мора економски да живи, тако да израђујемо декоративне свећа за ресторане, пригодне за свадбе... – каже воскар Тодоровић.

Довијањем до опстанка посла

Воскарски, односно мумџијски занат, раније је пратила и израда лицидерских срца. Сматра се да овај занат на просторе Србије долази, с једне стране преузимањем знања од грчких мајстора воскара, а с друге од аустријских и немачких занатлија који су били вешти медоколачари. Некада је израда свећа и лицидерских срца била исплатива, сматрала се чак и златним занатом, сада, међутим, ситуација је сасвим другачија.

– Једно време сам и ја продавао лицидерска срца. Проблем је што се учестало сусрећем са истим препрекама у послу. Код нас не може да се набави ниједан репроматеријал. Управо ми је другар до-

нео мирисе за свеће из Америке. Алат нам стиже из Лондона, шаље нам га сестрић моје супруге. Мислим да све старе занатлије данас морају да се довијају на разне начине да би посао опстао. Срећа је што ипак није све у новцу, неке ствари се раде и за своју душу. Једном приликом је овде ушао глумац Мики Манојловић, увео сам га у радионицу, а он је био затечен, не верујући да нешто попут овог простора још постоји у Београду – присећа се наш саговорник.

Уколико буде више слуха за опстанак старих заната, који су постали права атракција за иностране туристе, свећа би могла да нађе своје место на тржишту као сувенир.

Текст и фото: Јелена Оцић

КРАГУЈЕВАЦ

Деца за децу

Хуманитарна модна ревија на којој су производни програм представила четири произвођача дечје конфекције из Крагујевца, а укупно једанаест произвођача поклонило део својих производа у добротворне сврхе, одржана је на платоу испред зграде Скупштине града Крагујевца. Акцији су се придружиле четири крагујевачке основне школе – „Милутин и Драгиња Тодоровић“, „Светозар Марковић“, „Мома Станојловић“ и „Радоје Домановић“, Установа за децу „Нада Наумовић“, Удружење секретарица, Синдикат Градске управе Крагујевца, Удружење добровољних давалаца крви „Свети Сава“ и грађани који су уместо улазнице доносили половну гардеробу, обућу и играчке. Укупан фонд средстава сакупљених на овај начин износи око милион динара, а намењен је деци из социјално угрожених породица. Реализацију ове необичне ревије помогли су Агенција „Сторија“, Студентски културни центар Крагујевац, Дом омладине и плесни клуб „Апел“.

Модна ревија је део шире хуманитарне акције „Да нико не буде гладан“, коју су крајем прошле године партнерски покренули град Крагујевац и Радио телевизија Крагујевац. До сада је кроз ову акцију прикупљена помоћ за 400 породица. Међу њима је највише породица са више деце и старачких домаћинстава из руралног подручја која су, према статистикама, највише погођена сиромаштвом.

М. Сантрач

КРАГУЈЕВАЦ

Простор за најбољи омладински хор

Хор „Кир Стефан Србин“ Музичке школе у Крагујевцу, под диригентском палицом Марка Нешића, проглашен је за најбољи омладински хор на 35. Фестивалу омладинских хорова Србије, недавно одржаном у Новом Пазару. Током маја, „Кир Стефан Србин“ је учествовао и на деветом Фестивалу хорова у Бијељини где је победио у категорији мешовитих хорова и освојио гран при фестивала поред више од четрдесет конкурената из Босне и Херцеговине, Хрватске, Мађарске, Бугарске и Србије.

– Хор ће коначно добити свој простор у Радничком дому, а град је у преговорима и са Војском Србије око простора Дома војске који пружа могућност за

рад не само оваквих хорова, већ и културно-уметничких друштава – рекао је градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић, који је приредио и пријем за чланове хора „Кир Стефан Србин“.

– Трудићемо се да овој деци увек изађемо у сусрет и максимално им помогнемо да отпутују на фестивале, гостовања

и посвете се уметности коју су одабрали, не само због успеха који су постигли, већ и због тога што хор окупља много младих, пружа им прилику да се посвете себи и правим вредностима – додао је Стевановић.

Крагујевац ће ускоро добити и Музички центар, институцију која ће под једним кровом окупити сва удружења и појединце који се баве озбиљном музиком. Оснивање оваквог центра град је подржао због осећања дужности и према ствароцима и према публици, и он ће бити не само њихова будућа адреса, него и финансијска подршка за нове пројекте и иницијативе.

М. С.

Испекла вагон роштиља

Већ две деценије у њеном роштиљу уживају посетиоци вашара широм Србије

Шездесетогодишња Нада Стојадиновић из Клења код Голупца једна је од ретких жена роштиљчија у Србији. Крајем прошле године отишла је у заслужену пензију, али док је радила, у последњих двадесетак година није било вашара у Србији на коме није разастрала свој шатор са фирмом „Два сиротана“. Радећи „од јутра до сутра“, за разне вашарске госте испекла је више од једног вагона роштиљских производа.

– Муштерије су за мене увек у праву. А било је и оних који су тражили да им испечем пљескавицу у облику крста или звезде петокраке – вели Нада. На вашару у Кучеву један камиончија је желео роштиљ дугачак 1,72 метра и то је, касније је сазнала, била муштеријина висина, а други је хтео 70 центиметара дугу кобасицу јер је толико година имао.

– Ти захтеви су били помало чудни, а моје је да роштиљ испечем тако да купци полижу прсте и да се опет врате код мене по нову наруџбину – хвали се мајсторица.

На вашар се, каже Нада, креће два дана раније, припрема се месо за роштиљ, а најлакше је кад сване главни вашарски дан и кад купци похрле.

– Више од 2.000 ноћи пре-спавала сам са супругом Влајком у кабини камиона или на клупи у вашарској шатри чекајући да сване и да потпалимо роштиљ на ђумур од чијега мириса се одмах рашире ноздрве многих вашарчија – присећа се она.

Иако је у пензији, Нада се и сада одазове сваком позиву да помогне својим суграђанима или пријатељима у припремању чувених специјалитета на роштиљу. За то не тражи никакву новчану накнаду, довољно јој је, како каже, само искрено људско поштовање.

Љ. Настасијевић

КОРИСТАН ХОБИ ПЕНЗИОНЕРА ИЗ БАЈИНЕ БАШТЕ

Дреновином оживљава села

Чедо Илић, пензионер из Бајине Баште, недавно је постао прави заљубљеник у дрен, ретко жбунасто дрво интересантног облика. У селу Црвици

код Бајине Баште, у којем има свој посед, оформио је расадник са око 10.000 стабала дрена и увек крајем јесени ради на ојачању корена да би се добиле што квалитетније саднице за даље расађивање.

– Дрен може имати веома широку употребу у индустрији прераде воћа, затим у медицини, као лековита биљка, и то од корена до листа, цвета и плода – објашњава Чедо, додајући да као медоносна биљка дрен нема премца јер цвета од средине фебруара до средине априла.

– Од његових плодова, који се у свежем стању користе и за јело, може се правити веома квалитетна ракија, али и сокови, џемови, компоти са веома лековитим својствима. За производњу јагодичастих воћа малине и купине треба много рада и улагања. Међутим, саднице дрена треба само засадити и са њих се, после две до три године, плодови могу убирати наредних триста година. Са једног стабла може да се убере и до сто килограма плода високе хранљиве вредности. Дрен би свакако могао бити прави хит у будућој воћарској производњи, али и у дрвној индустрији као веома квалитетно техничко дрво због своје тврдоће – поручује Чедо.

По речима нашег саговорника, некадашњег општинског чиновника, има доста пољопривредника, али и не само њих, који су заинтересовани за узгој дрена.

– Свима који су заинтересовани за сваке три купљене саднице поклониху још по једну и пружићу им стручну помоћ при сађењу и неговању младих садница. Такође, верујем да ће се бар још неко вратити у родно село и тако макар привремено оживети домаћинства која су била погашена или су на издисају – каже Чедо Илић.

М. Малишић

СЛУЖБА КУЋНЕ НЕГЕ И ПОМОЋИ У СТАРОЈ ПАЗОВИ

На задовољство корисника

При Центру за социјални рад у Старој Пазови крајем 2009. године основана је Служба кућне неге и помоћи која је од великог значаја за старе људе и особе са инвалидитетом, међу којима су слепа и слабовида лица, јер може да им помогне и да на одређен начин спречи њихово институционално збрињавање. Служба има седам запослених – поред социјалног радника, који је и руководиоца службе, ту су две неговатељице – медицинске сестре, две геронто-домаћице, које раде заједно са њима на терену, једна домаћица у клубу за стара лица и особе са инвалидитетом, и возач комбија за превоз старих и инвалида, али и особља на терену. Оваква служба ипак не може да задовољи стварне потребе наших суграђана.

– У прошлој години ове услуге смо пружали и кроз пројекат јавних радова са још дванаест запослених геронто-домаћица за више од стотину корисника у свим местима старопазовачке општине. На крају пројекта урадили смо испитивање квалитета пружених услуга и сви су исказали задовољство. Када је пројекат окончан многи су се јављали са питањем

зашто је то престало јер су створене неке навике. Било је људи којима нико није долазио, па кад једном недељно домаћица или неговатељица проведе сат времена у њиховој кући, то је за њих право богатство у сваком смислу. Када је пројекат завршен, код већине смо приметили промену у расположењу – истиче Мирјана Соколовић, социјална радница и руководиоца Службе кућне неге и помоћи.

Геронто-домаћице које су обилазиле инвалидна лица помагале су им у облачењу, храњењу, па чак и у шетњама, тако да је тим особама први пут неко други, осим њихових родитеља, пружио помоћ. Због тога се у Центру за социјални рад надају да ће и ове године добити пројекат јавних радова, јер број корисника којима овако мала служба може да помогне није довољан пошто су потребе грађана много веће.

– Настојаћемо на сваки начин да службу и даље развијамо па се надамо да ће кроз неколико година она бити довољно велика и да ће моћи да задовољи потребе старих људи и особа са инвалидитетом. Већ то што је служба основана

Мирјана Соколовић

говори да је локална заједница имала разумевања за потребе наших грађана. Будући да, по Закону о социјалној заштити, овакве врсте служби оснивају локалне самоуправе и да комплетно финансирање иде из њиховог буџета, треба рећи да је наша општина заиста издвојила знатна средства за рад кућне неге и помоћи – каже Мирјана Соколовић.

А. Банић

ВРЊАЧКА БАЊА

Добар рад Удружења

Општина Врњачка Бања има око 4.500 пензионера, а више од половине су чланови Удружења пензионера у оквиру кога успешно функционише 14 месних одбора. Удружењем руководи Скупштина и више комисија. Према речима председника Удружења др Светолика Милекића, просечна пензија у врњачкој општини је око 19.000 динара, док испод 10.000 прима чак 1.432 пензионера.

– Редовно обилазимо наше најугроженије чланове и помажемо им, купујемо и достављамо лекове, непокретнима делимо пакете са намирницама и средствима за личну хигијену. Сваке прве недеље у месецу за чланове старије од 80 година организујемо ручак и дружење – каже др Милекић.

Светолик Милекић

У Удружењу врњачких пензионера постоје и секција жена, секција сликара, ту је и клуб шахиста, као и клуб књижевника „Владета Вуковић”.

За кратко време постојања овог клуба издате су две књиге поема, а у припреми су и две збирке песама и један роман.

– У нашим просторијама имамо и фризера код кога је шишање најјефтиније у граду – 100 динара, у амбуланти наши чланови могу да провере крвни притисак и шећер, а пружамо и бесплатну правну помоћ. Снабдевамо их намирницама и огревом на више месечних рата. Дајемо и бескаматну позајмицу у износу од десет хиљада динара коју треба вратити до краја године. Удружење је учествовало и на две олимпијаде „Спорт, здравље и култура трећег доба” на којима смо освајали значајна места. Имамо још планираних активности које ћемо реализовати до краја године – рекао нам је на крају председник др Светолик Милекић.

Д. Ивановић

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

На врелу Млаве

Пензионери из Смедеревске Паланке, заједно са руководством своје општинске организације, организовали су једнодневни излет до Петровца на Млави. Тамо су присуствовали представљању производа једне познате београдске компаније, а потом су обишли врело Млаве, манастир Горњак, као и бањски комплекс „Ждрело“ у близини Петровца.

Како нас је информисао Слободан Б. Пантић, председник Општинске организације пензионера Смедеревске Паланке, у свим месним организацијама ове општине завршени су избори и изабрано је ново руководство на период од четири године. Преостало је још да се током јуна одржи Изборна скупштина у Општинској организацији пензионера, на којој ће се изабрати председник, потпредседник и чланови Извршног одбора.

Када је реч о опоравку у бањама о трошку Фонда ПИО, на бесплатан одмор из ове општинске организације отићи ће 61 пензионер.

Сл. К.

БЕОГРАД

Песничко посело

Градска организација Савеза слепих у Београду 15. маја организовала је петнаесто „Мајско песничко посело“. Присутне су на поселу поздравили Драгиша Дробњак, секретар Савеза слепих Србије, Мирко Димитријевић, председник Градске организације слепих Београда, и Ивана Авжнер, секретар Градског секретаријата за културу.

У трочасовном програму наступило је више од педесет учесника, како слепих и слабовидих из многих места широм Србије, тако и њихових пријатеља. Био је то веома успео колаж проткан песмом, музиком, глумом и сатиром. Манифестацију је отворило певачко друштво „Преображење“, а наступали су и ученици четврте године Музичке школе „Корнелије Станковић“, Предраг Стаменковић, уредник „Радионице звука“ Радио Београда, спикер Душица Поповић-Шеварлић, драмски уметник Милан Б. Михаиловић Цаци, а највише је било песника, како оних са оштећеним видом, тако и оних који виде, из Београда, Панчева, Пожаревца и Ужица.

Била је то велика и значајна манифестација за културни живот слепих Београда и Србије.

А. Б.

КРАГУЈЕВАЦ

Шумадинац на „крову света“

Познатом крагујевачком лекару и алпинисти др Драгану Челиковићу пошло је за руком да, у другом покушају, 23. маја ове године, као члан канадске експедиције, освоји највиши светски врх, Монт Еверест.

Драгану Челиковићу је у Крагујевцу приређен свечани дочек уз трубаче и ватромет, а он је своје суграђане известио да се застава града вијори на „крову света“. Он је први Крагујевчанин који се попео на Монт Еверест и једини Србин који је освојио три планинска врха изнад осам хиљада метара. Сан сваког алпинисте је тако за доктора Челиковића постао јава, чиме су крунисани велики напори и припреме које су отпочеле још првог априла.

М. С.

КИКИНДА

Нужна већа помоћ општина

На другој седници Скупштине Општинског удружења пензионера у Кикинди оцењено је да је успешно организовано усмеравање корисника који имају право на коришћење опоравка у бањама о трошку РФ ПИО, а и посредовање при коришћењу опоравка уз попуст у цени и до 20 одсто. Лане је 101 пензионер из кикиндске општине искористио ову могућност. Пензионерима у Кикинди уручено је и 1.113 пакета помоћи од по 40 килограма из робних резерви Извршног већа АП Војводине.

На седници је прихваћен и Извештај о раду у протеклој години који је поднео председник ОУП Велизар Силвестер. Он је истакао пораст броја чланова на 6.248, што је 6,6 одсто више него претходне године.

Скупштини Удружења у Кикинди присуствовали су и Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, Радован Темеринац, потпредседник Савеза пензионера Србије, и Велинка Накрајкућин, директорка кикиндске филијале Фонда ПИО Србије.

Говорећи на годишњем скупу пензионера кикиндске општине, Милан Ненадић се zaloжио за то да је нужна знатно већа помоћ локалних самоуправа у решавању проблема остарелих особа.

С. З.

КЊАЖЕВАЦ

Изабрано ново руководство

Радомир Вељковић, дипломирани правник у пензији, нови је председник Општинске организације пензионера у Књажевцу. Вељковић је на Изборној скупштини рекао да ће будући задаци бити, пре свега, омасовљење чланства, али и организациона и финансијска консолидација.

– Званично постоје 34 месне организације, али нису све једнако активне. С друге стране, затечено стање тражи оснивање месних организација и у самом граду, будући да половина од 11.000 пензионера ове општине живи у градској средини – истакао је нови председник.

За председника Општинске организације инвалида рада изабран је Љубинко Тошић, дипломирани инжењер у пензији.

Д. Ђ.

ПРОКУПЉЕ

Излети широм Србије

Остварујући овогодишње планове излета, прокупачки пензионери су организовали дводневну посету Бањи Трепча или, како је популарно зову, Атомској бањи. Током овог излета педесеторо пензионера обишло је и Овчар бању и неколико манастира.

– Посетили смо Љубостињу и манастире у Овчар бањи. Пуни смо утисака и радосни што смо захваљујући Удружењу пензионера упознали нека лепа места наше Србије – кажу углас брачни пар Ана и Радослав Јовановић, и истовремено захваљују председнику Удружења Мирољубу Коцићу који се, заједно са сарадницима, труди да члановима пружи могућност да упознају лепоте Србије.

Овај излет је био и прилика за дружење са пензионерима из Врања, са којима су Прокупчани потписали повељу о братимљењу.

Ж. Д.

ЉУБОВИЈА

Лепоте Таре

Шездесетак пензионера из Љубовије недавно је било на једнодневном излету на Перућцу и Тари и обишло прелепо реверзибилно језеро хидроелектране „Бајина Башта“ на Дрини, које се налази у Заовинама на Митровцу.

На Тари су љубовијски пензионери провели неколико сати обилазећи ову планинску лепотицу која обилује четинарском шумом и пространим пашњацима и ливадама са којих се ових дана на све стране шири пријатан мирис. Све то је створило доживљај који годи и души и срцу.

– Веома смо задовољни и одушевљени оним што смо видели. Посебно нам је пријало путовање аутобусом у којем се скоро све време певало уз хармонику и причале се шале о пензионерима и њиховом животу – каже о овом излету осамдесетосмогодишњи Раденко Пуцаревић, пензионер из села Узовнице код Љубовије.

М. М.

Обележен Дан изазова

Општина Врњачка Бања је по други пут учествовала у манифестацији „Дан изазова“, која је обележена кроз игру, у опуштеној атмосфери, са занимљивим рекреативним, спортским и културним садржајима. У акцији су учествовала јавна предузећа и установе, као и бројни грађани. Сви они су допринели да Врњачка Бања ове године буде најуспешнија у својој категорији, па је тако ушла и у међународну конкуренцију. Њен изазивач биће град Кингбороу из Аустралије.

– У реализацији ове акције учествовали су Спортски савез Србије, као и наш Олимпијски комитет, а биле су укључене и све општине и градови у Републици – рекла нам је тим поводом Виолета Трифуновић, портпарол у Општини Врњачка Бања.

Д. И.

КЊАЖЕВАЦ

Век и по читалишта у Књажевцу

Народна библиотека „Његош“ у Књажевцу недавно је обележила велики јубилеј – 150 година од оснивања првог читалишта у овом граду. Свечаност је уприличена у Дому културе, где је представљена књига „Вековима таложено знање“ и отворена изложба фотографија, докумената и других сведочанстава о век и по дугом постојању ове књажевачке установе културе. Потом су поштоваоци писане речи имали прилику да погледају и документарни филм о 150 година Библиотеке, у продукцији информативне куће „Књажевацинфо“.

Библиотека „Његош“ је установа општинског карактера настала из Књажевачког читалишта, основаног 1860. године на Светог Саву, али као свој дан обележава Светски дан књиге. Смештена је у Дому културе, а има рејонске огранке у Кални и Минићеву. Располаже фондом од 63.000 књига и доста добрим опусом завичајне литературе. Блиско сарађује са школским и осталим стручним библиотекама у општини, које поседују још око 60.000 књига. Народна библиотека „Његош“ укључена је у јединствени библиотечко-информативни систем Републике Србије.

Д. Ђ.

Миленко Савић

РУМА

Богат програм за пензионере

Општинска организација пензионера у Руми завршила је уређење ентеријера у сали коју користе за своје потребе и дају у закуп другим грађанима, а ускоро би требало да уследи и поправка крова на овом објекту.

– За уређење сале, која је једна од највећих у Србији, утروшили смо око 80.000 динара сопствених средстава, а за реновирање крова биће нам потребно још триста хиљада. Радним данима пензионери у сали играју друштвене игре, а сваке друге суботе за најстарије Румљане организујемо и игранке. Уз то, сваког четвртка здравствени радници у сали мере крвни притисак нашим члановима – каже Миленко Савић, в. д. председника румске организације пензионера.

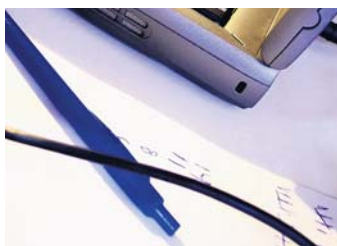
У претходном периоду било је и других активности, на задовољство чланова из Руме и околних села. Током зимских месеци набављено је 100 кубних метара дрва и око 100 тона угља, које пензионери отплаћују у више рата, а на вишемесечну отплату могли су да купе и пакете сухомеснатих производа, посуђе и постелјину.

Пензионери се нарочито радују дружењу и излетима, па су тако у мају обишли манастире Крушедол и Гргетег, а посетили су и Сремске Карловце и Старе Бановце. Ускоро предстоји и излет на Царску бару. На сваком излету део трошкова сноси и Општинска организација пензионера, у којој посебно желе да истакну добру сарадњу са месним одборима и локалном самоуправом.

Ове године из румске општине на бањско лечење о трошку Фонда ПИО отићи ће више од 60 пензионера.

Д. Р.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

ПРВИ ПУТ КОД НАС ОБЕЛЕЖЕН ПРАЗНИК КОМШИЈА

Кап добротe

Да ли је превагнула носталгија за некадашњим дружењем са суседима, уз испијање шољице кафе, лепо време које је мамило на излазак из збијених станова у солитерима, а можда и она увек присутна људска радозналост како ће све изгледати, тек 28. маја, у организацији социјално-хуманитарне организације „Снага пријатељства – Амити“, окупиле су се комшије у улици Шпанских бораца на Новом Београду на дружење поводом европског празника комшија.

Суседи су се обрадовали што их је неко позвао, дошли су они који се међусобно знају, али и они који се први пут

виде. Са носталгијом су причали о временима када су се окупљали испред зграда, некада заједнички спремали зимницу, подсетили се на време бомбардовања и на дружење у склоништима. Разговарало се

уз сокове и грицкалице, али наводили и проблеми као што је недостатак бриге о старим, самохраним лицима који живе у солитерима и који не могу сами до продавнице и поште, и у сличној су ситуацији као и инвалиди; казали су да им недостају акције мерења крвног притиска, које су својевремено биле организоване, уз констатацију да има пензионисаних здравствених радника који би то радили волонтерски.

Посебан шарм дружењу дали су клинци и клинце из вртића „Дечји клуб БГ“ који су извели свој програм, а када су одлазили махнули су уз поздрав „ћао, комшије“!

Празник комшија који је ове године одржан под слоганом „Кап добротe“, установљен је пре десет година и одржава се једном годишње с циљем да се учврсте социјалне везе међу становницима исте зграде, кварта или дела града, а мото празника је развијање солидарности, толеранције и међусобног поштовања у комшилuku. Прошле године празник је окупио 29 земаља, а учествовало је више од хиљаду градова и социјалних организација. Код нас је први пут обележен ове године, а новобеоградске комшије изразиле су жељу да се овај празник уздигне на виши ниво и да убудуће буде под покровитељством председника локалних самоуправа. Осим у Београду, дружења суседа одржана су и у Новом Саду, Крагујевцу, Новом Пазару, Крушевцу, Лесковцу, Сремској Митровици, Кладову.

Миланка Иванчајић

Некад и сад

Наплата приноса

Једна од главних брига која нас је током прошле године преокупирао, био је проблем наплате приноса. Слабе финан-

сијске прилике у привреди чиниле су наше напоре ванредно тешким. Ипак, наша прошлoгодишња песимистичка предвиђања у наплати нису се остварила, јер је наплата дала боље резултате него у прошлој години. Салдо дуговање послодавца изнео је на дан 31. 12. 1933. године 52.549.534,80 динара, а на дан 31. 12. 1932. године 48.854.209,74 динара, или порастао је за 3.695.325,06 према претходној години, док је на дан 31. 12. 1932. године порастао према претходном стању (31. 12. 1931) за 7.698.888,47.

(Окружни уред за осигурање радника у Београду, 1933, Београд)

Електронска провера и увид

Овогодишњи рок за предају образаца М-4 на шалтерима Фонда ПИО истекао је закључно са 31. мајем. Сваке године постоји проблем неажурности послодавца када је реч о евиденцији о зарадама, стажу и плаћеним доприносима. Без потпуних и комплетних података о уплати доприноса немогуће је добити решење за пензију. Док све године стажа не буду покривене плаћеним доприносима, решење не може да се донесе. Недавно је омогућено послодавцима да преко интернет портала Фонда исконтролишу своје М-4 пријаве, а ускоро почиње да ради и нови сервис намењен грађанима – електронски увид у сопствене податке матичне евиденције Фонда.

Ј. О.

Рок за исплату отпремнина

? Благоје Н. – Врање: Радио сам у Вишој техничкој школи до 31. 1. 1992. године када ми је радни однос престао због одласка у инвалидску пензију (по тадашњем закону инвалид сам III категорије). Школа ми никада није исплатила отпремнину и занима ме да ли је у обавези да то учини и који би то износ требало да буде уколико мој захтев није застарео јер сам већ 19 година у пензији?

Одговор: По Закону о радним односима из 1991. године, који је тада био на снази, није била прописана обавеза послодавца да приликом пензионисања мора да исплати отпремнину ради одласка у пензију. Исплата отпремнине је била регулисана колективним уговором и подзаконским актима. У случају да је по тим прописима школа била у обавези да Вам исплати отпремнину због одласка у пензију, Ваше потраживање је свакако застарело јер најдужи рок застарелости износи десет година. Једина могућност да остварите своје право је покушај договора са школом у којој сте радили. Али претходно морате испитати прописе који су се односили на исплату отпремнине у том периоду.

Јавни дуг

? Б. А. – Баточина: Молим вас да ми објасните шта се дешава са исплатом четврте рате јавног дуга пољопривредницима. У решењу ми је наведено да ће исплата бити извршена почетком 2010. године. Ево, већ је јуни и никакве исплате нема.

Одговор: Законом из 2006. године 20,5 заосталих пензија пољопривредницима претворено је у јавни дуг. Предвиђено је да се дуг врати у четири рате, од 2007. до 2010. године, с тим да се на сваку рату обрачунава камата од 8,5 одсто на годишњем нивоу, од 1. јануара 2006. до дана исплате. Датуме исплата утврђује влада.

Четврта рата јавног дуга је требало да буде исплаћена ове године, али је Влада

Републике Србије Законом о буџету померила исплату, па ће Вам последња рата бити исплаћена следеће године, са обрачунатом каматом од 8,5 одсто на годишњем нивоу. Термин исплате није прецизиран овим законом, али ћете свакако, када се он утврди, о томе бити обавештени преко средстава јавног информисања, а информација о почетку исплате ће бити објављена и на нашем сајту www.pio.rs.

Пољопривредна пензија

? Зоран Тошић – Крагујевац: Доприносе за пољопривредно осигурање уплаћујем од 1986. године. За прошлу годину сам уплатио око 72.000 динара, што за пензијско, што за здравствено осигурање, значи негде око 6.000 динара месечно. Садашње пољопривредне пензије износе нешто више од 8.000 динара и мислим да ни у једној професији није такав однос доприноса и будуће пензије. До сада нико није остварио пуну пољопривредну пензију, тј. да је уплаћивао 40 година, па ме занима да ли ће људи који буду напунили тај пун стаж имати већу пензију, јер је до сада био случај да исту висину пензије примају и они који нису ништа уплаћивали јер су због година старости остварили услов за пензију, као и они који су уплаћивали 10-20 година? Ако ће пензија бити иста, онда сви могу

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

да уплате неколико година, а након тога да обуставе уплату и чекају да напуне одређене године старости, које буду биле потребне у том тренутку, јер ће ионако примати исту пензију као и они који су уплаћивали 40 година.

Одговор: Из досадашњег искуства се види да су осигураници пољопривредници уплаћивали доприносе за пензијско и инвалидско осигурање само за онолико година колико је минимум да би остварили право на пензију. Из ових разлога највећи број пољопривредних пензионера прима најнижу пензију о којој и Ви говорите, јер реална пензија обрачуната од основице која је минимална и стажа који је

такође минималан је нижа од најнижег износа пензије. Стога није могуће ни очекивати други финансијски ефекат. Теоретски је могуће претпоставити да пољопривредни осигураник уплаћује доприносе и 40 година, али какви ће прописи из ПИО бити за 20 или 30 година, па самим тим и колики ће бити износ пензије у односу на уложене доприносе, тј. на основицу осигурања, тешко је претпоставити.

Право на породичну пензију

? П. Б. – Бор: Имам 68 година и корисник сам мужевљево пензије након његове смрти, од 2000. године. Да ли после моје смрти пензију може да наследи моја ћерка која је психички оболела, неспособна је за рад и налази се у старачком дому за који ја плаћам око 10.000 динара по одлуци социјалног радника. Она је рођена 15. 12. 1965. године. Да ли морам да плаћам дом ћерки јер јој отац није плаћао и да ли она може да наследи моју пензију?

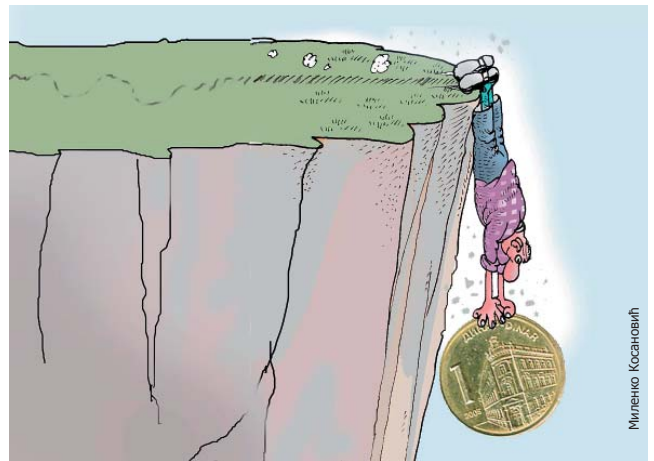
Одговор: Ваше право на породичну пензију је изведено право из брачне заједнице са Вашим покојним супругом. Ваша ћерка би такође морала да изведе своје право на породичну пензију из свог статуса детета, у односу на покојног оца. Дете има право на породичну пензију док се школује, али најдуже до своје 26. године. У случају да постане неспособна за рад и привређивање, за живота свог оца, мора се утврдити неспособност пре 15. године живота. Ако је неспособност настала после 15. године, мора се утврдити да ју је отац издржавао до своје смрти. Из Вашег

писма се да наслутити да највероватније није могуће утврдити ни једну од ових ситуација, те је веома мала вероватноћа да се Вашој ћерки утврди право на породичну пензију за чије признавање није потребно да Ви престанете да користите пензију. Уколико ипак сматрате да се Ваше дете уклапа у неки од ових услова, слободно покрените поступак за признавање права на породичну пензију. За утврђивање неспособности за рад и привређивање неопходно је прикупити и поднети медицинску документацију о узроку неспособности од самог почетка развоја болести.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ИСТОРИЈСКА ПОКРАЈИНА У НЕМАЧКОЈ	РАЗБИТИ НЕКУ СТАКЛЕ- НУ ПОСУДУ	ИЗВАЂЕНИ КОМАД НЕЧЕГА	СТРУЧЊАК ЗА СЛОВЕНСКЕ ЈЕЗИКЕ	СРЕДСТВО ЗА ШТАВЉЕЊЕ КОЖЕ	СТАНОВНИК ЈЕДНОГ КОНТИНЕНТА	ДРЖАВА У СРЕДЊОЈ АМЕРИЦИ
ПРИСТА- НИШТЕ							
РАЗИЛА- ЖЕЊА							
ГОСТ							
ТРГ У БЕОГРАДУ							
МАЈСТОР ЗА СПРЕМАЊЕ ЈЕЛА							
ЕГИПТСКИ СВЕТИ БИК					СИМБОЛ ТАНТАЛА СРЕДОЗЕМНА БИЉКА		
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ЧЕОНА СТРАНА АНТ. ГРАЂ. РЕСТО					ОЗНАКА ЗА ГРАМ ВАСПИТАТИ	
ОТИЛИЈА ОДМИЛА				ВРСТА, СОЈ СТАЛЕЖ, ГРУПА			
СИМБОЛ СИЛИЦИЈУМА			ДЕО КУПАТИЛА МЕСТО У СРБИЈИ				
ОЗНАКА ЗА ТОНУ		СТЕПЕН, ПОЛОЖАЈ УГОСТИТ. ОБЈЕКТИ					РОМАН ЕМИЛА ЗОЛЕ
АУТОМАТ. МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ							
ПРОБА, ИСПИТ ЗНАЊА					ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА КРИТИ, САКРИВАТИ		
ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ							
КОНТО (СКР.)				ОТАЦ (СЛОВ.) ОЧИСТИТИ ТРЉАЊЕМ			
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ОМОТИ, ЗАВОЗИ ГЛУМАЦ, РАЈАН						ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА
ОБРАЂИВАТИ ЗЕМЉУ ПЛУГОМ						ОЗНАКА ОБИМА ПЕВАЧКИ ГЛАС	
НАПРАВЉЕН ЦРТАЊЕМ							
СИМБОЛ ИНДИЈУМА			ВРСТА ДРВЕТА ОЗНАКА ТЕМПА				
СИПАТИ ТЕЧНОСТ					ТО ЈЕСТ (СКР.)		

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: странац, травара, ременар, малери, ла, Итан, о, Анита, Маро, ати, кит, четкати, Асмара, телали, матичар, Стиница, к, ка, ч, па, Ера, пр, одан, термити

Милево Косановић

Молим за реч

Каква је разлика између алкохола и пудлице? Никаква. На обоје морамо да плаћамо таксу.

Срби су се определили за мир. Пензије у Србији мирују већ годинама.

Оно наше чувено СССР данас има другачије значење: само странка Србина спасава.

Српски пензионери имају утисак да су целог живота радили у ММФ-у, кад ММФ одлучује колика ће им бити пензија.

Шпански министри су себи смањили плате за 15 одсто. Нашим министрима смањивања плате су шпанска села.

У мају, град Београд прославио је своју славу Спасовдан. Пензионерски Спасовдан биће у априлу 2011, кад им се одмрзну пензије.

Дејан Патаковић

Рабош

Уживам пензију, везујући дан са даном док се клубе не замрси.

Мењам страначку књижицу за социјалну карту.

Трећи свет, треће доба, први падеж сиромаштва!

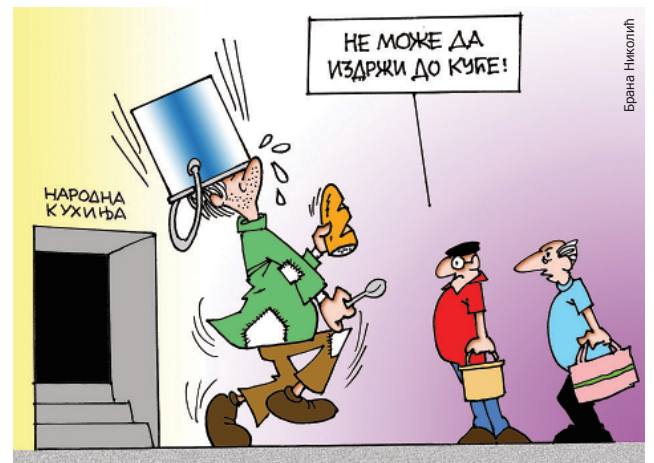
Шешир главу чува на уличном углу.

Има ли перспективе без драмске ретроспективе?

Надвија се сенка боље будућности.

Ако хоћете мало оптимизма, промените оптичара.

Бранислав Јовановић

Брана Николић

Да ли сте знали ...

... да је фудбал најгледанији спорт на свету?

... да је Боинг 747 дужи од дужине првог лета чувене браће Рајт?

... да је стадион Страхов у Прагу 1932. године, када је изграђен, могао да прими

220.000 гледалаца? На њему се никада нису играле службене фудбалске утакмице већ је коришћен за велике гимна-

стичке слетове. Стадион постоји и данас и на њему тренирају фудбалери Спарте.

... да су на Олимпијади одржаној 1912. године последњи пут додељене медаље направљене од злата?

... да кртица може да ископа тунел од 70 метара за једну ноћ?

... да је најбољи скакач у животињском царству бува јер она једним скоком може да прескочи три стотине својих дужина?

... да су, према подацима Светске здравствене организације, најомилени-

је воће поморанце, а после њих јабуке и крушке?

... да је Финска земља чија се површина најбрже повећава јер се њен континентални део, услед повлачења мора, за последњих шездесет година увећао за више од 1.100 квадратних километара?

... да у свету постоји 29 Риплијевих музеја „Веровали или не“ у којима је смештено мноштво невероватних ствари у које је готово немогуће поверовати?

... да, према једном истраживању обављеном у САД, особе спремне да другима помогну живе дуже од оних које стално траже услуге од других?

... да је најчешће филмована бајка Пепељуга? Од 1898. године, када је први пут екранизована, до данас снимљено је 58 различитих верзија.

Само да је дуговечна

Пензионере није одржала песма већ народна кухиња.

Држава обрће пензионерске паре. Данас их да. Сутра их узме.

И на плус 30 степени пензионерима су замрзнуте пензије.

Данас радници раде и не примају плату. После неће примати ни пензију.

Пензија јесте да је танка, само нека је дуговечна.

Пензионери, не излазите из пећине, још су замрзнуте пензије.

Пензионери су на корак да постану небески народ.

Пензионери немају добре кочнице, зато им кола иду низбрдо.

Пензионери не могу постати алкохоличари. Све паре дају за воду.

Пензионери се враћају Богу, али им више ни Бог не може помоћи.

Слађана Илић

